

APRIL 1983

de

VERSCIJNT MAANDELIJKS

EGHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

**Wat is er
met
het weer
aan de
hand?**

de
EGHTE WAARHEID
een tijdschrift voor een zuiver begrip

16e jaargang No. 4

Oplage 5.340.000

april 1983

ARTIKELN

De worsteling om de „ziel van Europa”	2
Wat is er met het weer aan de hand?	5
Smeed een hechte familieband	7
Wat het meest nodig is om de hongerigen van de wereld te voeden	11
Nostradamus — Zijn zijn profetieën juist?	17
Help uw kinderen financiële valkuilen te vermijden	21

RUBRIEKEN

Persoonlijk van de hoofdredacteur	1
Internationale informatie	15
Van onze lezers	25
Verbeter uw Bijbel-I.Q.	28

OMSLAG:

De symbolen van gevaarlijk weer: de gebogen palmboom en de zware branding. Evenals in 1982 spreken de weerrapporten ook nu in 1983 van „de ernstigste van deze eeuw” en „de laagste . . .” of „hoogste van ooit”. Dit nummer richt de aandacht op de ernst van het probleem.

OMSLAGFOTO KOKOJAN — BLACK STAR

De Echte Waarheid (The Plain Truth) wordt ook in het Duits, Engels, Frans, Italiaans en Spaans uitgegeven door Ambassador College in Pasadena (Californië, V.S.), Borehamwood (Engeland). © 1983 Ambassador College. Alle rechten voorbehouden. Printed in England by Ambassador Press, St. Albans. Gelieve uw correspondentie en abonnementsaanvragen te richten aan:

AMBASSADOR COLLEGE, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland).

Ons telefoonnummer is: 030-317117

BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging gaarne zo spoedig mogelijk. Indien mogelijk oud adresstrookje insluiten a.u.b.

Voor *The Plain Truth* schrijf naar:

- *Europa, India, Afrika:* P.O. Box 111, Borehamwood, Herts., Engeland WD6 1LU
- *Vereinigde Staten:* 300 W. Green Street, Pasadena California 91123
- *Canada:* P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2
- *Australië en Zuidoost-Azië:* P.O. Box 202, Burleigh Heads, Qld. 4220, Australia
- *Nieuw-Zeeland:* P.O. Box 2709, Auckland 1
- *Zuid-Afrika:* P.O. Box 1060, Johannesburg
- *Filippijnen:* P.O. Box 1111, M.C.C., Makati, Metro Manila 3117
- *Latijns-Amerika:* P.O. Box 5-595, Mexico 5, D.F.-Mexico
- *Caribisch gebied:* P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936

GEEN ABONNEMENTSPRIJS:

De Echte Waarheid wordt geheel gratis uitgegeven. Dit wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van onze lezers en van hen die vrijwillig medewerker zijn geworden in dit wereldomvattende werk. *De Echte Waarheid* streeft geen winstbejag na, neemt geen commerciële advertenties aan en heeft niets te koop. Bijdragen worden dankbaar aanvaard.

België: Postrek.: No. 000-0157667-42 N+; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Antwerpen, No. 721 5205043 14. **Nederland:** Postgiro No. 1954800; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Utrecht, No. 555013340. Voor beide landen ten name van Stichting Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland).

Verspreiding en redactie van de Nederlandstalige editie: Stichting Ambassador College, Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland). Verantwoordelijke uitgever in België: H.C.A. Van Lerberghe, Postbus 3, 2120 Schoten (België).

Oprichter en algemeen hoofdredacteur:

HERBERT W. ARMSTRONG

Hoofdredacteur:

Herman L. Hoeh

Eindredacteur:

Dexter H. Faulkner

Senior redacteur:

Raymond F. McNair

Nieuwsredacteur:

Gene H. Hogberg

Redacteurs:

Ronald D. Kelly, Roderick C. Meredith, Donald D. Schroeder, John R. Schroeder, Michael A. Snyder, Clayton D. Steep, Keith W. Stump

Assistent-redacteurs:

Sheila Graham, Norman L. Shoaf

Vaste medewerkers:

Dibar Apartian, Robert Boraker, John Halford, Sidney M. Hegvold, Kenneth C. Herrmann, Rod Matthews, L. Leroy Neff, Richard Paige, Patrick A. Parnell, Richard J. Rice, Richard H. Sedliack

Technisch kopijredacteur:

Peter Moore

Redactie-assistenten:

Charlene Bentley, Debbie Burbach, Ann Hays, Werner Jebens, Janice Roemer, Wendy Styer, Dan C. Taylor, Ron Toth, Debbie Yavelak, Agnes Youngblood, Jeff E. Zhorne

Vormgeving:

Randall Cole, Matthew Faulkner, L. Greg Smith

Coördinator vormgeving:

Greg S. Smith

Fotoarchief:

Hal Finch, Veronica Taylor

Fotoredactie:

Hoofd fotografische verzorging: Warren Watson; *Medewerkers:* G. A. Belluche Jr., Charles Buschmann, Donna Hayworth, Alfred Hennig, Kim Stone

Uitgeverij:

Directeur uitgeverij: Ray Wright; *Hoofd productie:* Roger G. Lippross; *Distributie:* Boyd Leeson; *Productie:* Ron Taylor; *Coördinatoren internationale edities:* Val Brown, Bob Miller, Jeannette van Pelt; *Distributie losse nummers:* John LaBissoniere

Financieel beleid:

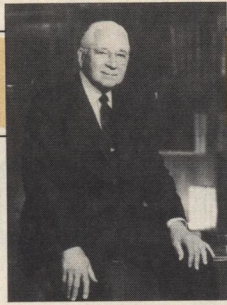
L. Leroy Neff

Internationale edities:

Duits: John B. Karlson; *Engels:* John R. Schroeder; *Frans:* Dibar Apartian; *Italiaans:* Carn Catherwood; *Nederlands:* Bram de Bree; *Spaans:* Don Walls

Kantoren:

Auckland, Nieuw-Zeeland: Peter Nathan; *Bonn, West-Duitsland:* Frank Schnee; *Burleigh Heads, Australië:* Robert Morton; *Genève, Zwitserland:* Bernard Andrist; *Johannesburg, Zuid-Afrika:* Roy McCarthy; *Manila, Filippijnen:* Guy Ames; *Mexico City, Mexico:* Thomas Turk; *San Juan, Puerto Rico:* Stan Bass; *Borehamwood, Engeland:* Frank Brown; *Utrecht, Nederland:* Bram de Bree; *Vancouver, B.C., Canada:* Colin Adair

Persoonlijk van...

Zij geloofden niet wat Hij zei

Hoe meer ik reis, des te sterker vallen mij de ellendige toestanden in de wereld van vandaag op — en hoe meer ik de geschiedenis bestudeer, des te meer raak ik ervan overtuigd dat de eigenlijke *grondoorzaak* van alle problemen waarmee de mensheid worstelt, in slechts zes woorden kan worden samengevat: „Zij geloofden niet wat Hij zei.” En ook thans geloven zij nog altijd niet wat Hij zegt!

Stel dat u plotseling tot bewustzijn wordt gewekt en eensklaps als het eerste menselijke wezen bent geschapen. Uw Schepper zit naast u en openbaart u *essentiële kennis*.

Hij zet u uiteen dat Hij u en ook de vrouw aan uw zijde zo heeft geschapen dat u zich kunt voortplanten. Te zijner tijd zult u de aarde met miljoenen nakomelingen bevolken.

Hij openbaart ook dat Hij u een *LEVENSWIJZE* heeft gegeven, die zal leiden tot *VREDE* tussen individuen, groepen en volkeren die na u zullen komen. Deze manier van leven is een onverbiddelijke, geestelijke wet, die zich voortdurend manifesteert, even automatisch en onvermijdelijk als de wet van de zwaartekracht, die Hij u demonstreert. Het is de fundamentele wet van zijn regering waardoor Hij het uitgestrekte heelal, zijn schepping, bestuurt. Het is de wet van liefde, die vrede, geluk, vreugde, overvloed en universele welvaart zal brengen; en als u en uw kinderen deze wet als levenswijze kiezen, zal Hij u ook eeuwig leven schenken.

Deze manier van leven wordt gesymboliseerd door een boom in het midden van de prachtige hof, waarin Hij u heeft geplaatst: de boom des levens. Maar voor het geval u uw eigen levensstijl wilt bepalen — voor uzelf wilt uitmaken wat goed en wat kwaad is, — is er nog een tweede symbolische boom die ook vruchten draagt: de boom der kennis van goed en kwaad. Uw Schepper *VERBIEDT* u van deze boom te nemen, omdat het ongehoorzaamheid aan zijn wet is; als u besluit ongehoorzaam te zijn en van de boom te eten, zult u sterven, want de straf voor de *ZONDE* (d.i. overtreding van

zijn *WET*) is de *DOOD*.

Zou u geloven wat uw Schepper zei? Werkelijk? Adam en Eva geloofden het niet.

God, hun Schepper, had hun zijn weg, zijn manier van leven gewezen. Als zij die verwierpen en hun *eigen* weg gingen, zou dit leiden tot smart, vervloeking, ellende, lijden — en de dood!

Maar Satan, in de symbolische gestalte van een slang, kwam naar hen toe en zei dat God loog. Zij zouden niet sterven. Zij waren onsterfelijke zielen. Hij herinnerde hen aan het superieure menselijke verstand dat zij bezaten. Zij konden een eigen manier van leven bedenken en die volgen. Bovendien . . . konden zij God wel geloven? Zij hadden alleen maar zijn woord.

Zij moeten toen hebben gezegd: „Ja, inderdaad. Per slot van rekening . . . hoe kunnen we ooit zekerheid krijgen? We hebben alleen maar Gods woord. We kunnen beter een proef nemen . . . om zekerheid te krijgen! Laten we zelf beslissen . . . de kennis gebruiken van wat goed en kwaad is.”

Aldus ondernamen zij het eerste wetenschappelijke experiment. Zelfs vandaag nog verwerpt de wetenschappelijke methode openbaring als bron van kennis en begrip.

Adam en Eva verwierpen destijds de goddelijke openbaring zoals de moderne wetenschap dat vandaag nog doet. Zij geloofden het woord van hun Schepper niet! En „de vrouw zag [waarneming], dat de boom goed was om van te eten, en dat hij een lust was voor de ogen, ja, dat de boom begerlijk was om daardoor verstandig te worden [menselijke redenering], en zij nam van zijn vrucht [experiment] en at, en zij gaf ook haar man, die bij haar was, en hij at” (Gen. 3:6).

Ongeveer 4000 jaar later zond God zijn zoon, Jezus Christus, in deze wereld, met een boodschap uit de hemel. Deze boodschap was in wezen dezelfde als die welke Hij de eerste twee mensen had bekendgemaakt. Ze betrouwen Gods regering en de heerschappij over hen, zijn manier van leven, die al het goede zou brengen, en het geschenk van het eeuwige leven.

Maar opnieuw *geloofden* de mensen *niet* wat Hij zei (op enkele uitzonderingen na: slechts 120). Zij noemden Hem zelfs een leugenaar!

(Zie verder pagina 24)

DE WORSTELING OM DE „ZIEL VAN EUROPA”

Gene H. Hogberg

De ontwikkelingen die zich op het ogenblik aandienen zullen de politieke kaart van dit werelddeel mogelijk nog voor het einde van dit decennium radicaal wijzigen.

Alles wijst erop dat 1983 voor Europa weleens het beslissendste jaar sedert de Tweede Wereldoorlog zou kunnen blijken.

De patstelling tussen Oost en West die het continent nu al bijna veertig jaar lang verdeeld — maar in een toestand van gewapende vrede — heeft gehouden, schijnt haar langste tijd te hebben gehad.

Het centrale punt van de crisis is de toenemende vrees van de Sovjet-Unie of zij er nog wel in zal slagen een vaste greep te behouden op de gebeurtenissen in Oost-Europa.

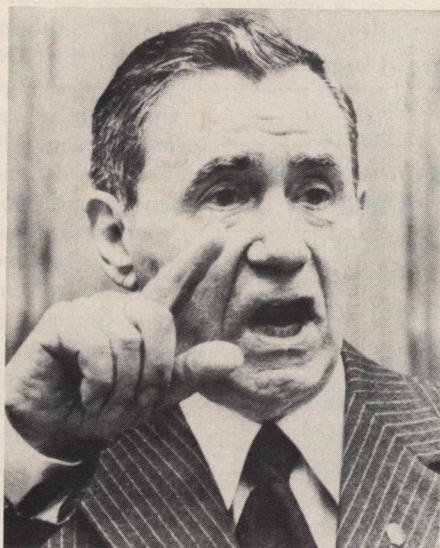
Polen, Oost-Duitsland, Tsjechoslowakije, Hongarije, Roemenië en Bulgarije, vormen de „veiligheidszone” van de Sovjet-Unie tegen eventuele militaire dreigingen van elders in Europa.

Vredesoffensief van het Kremlin

Op de politieke en militaire fronten is Moskou een grootscheeps vredesoffensief begonnen. Het doel: het NATO-verbond te beletten voor het einde van dit jaar 572 nieuwe ballistische raketten voor de middenafstand en kruisraketten op te stellen.

Wordt het NATO-plan uitgevoerd, dan zou dat voor het eerst een nucleaire tegenaanval op het hart van de Sovjet-Unie mogelijk maken vanaf in West-Europa gelegen bases.

De nieuwe leider van de Communistische Partij van de Sovjet-Unie, Yoeri Andropov, heeft een aantal voorstellen gedaan om de kernwapenarsenalen van Oost en West in omvang te reduceren.

DE SOVJET-minister van buitenlandse zaken Gromyko waarschuwde de West-duitsers voor de gevolgen van het plaatsen van raketten.

Deze voorstellen vonden op 5 januari hun hoogtepunt in zijn oproep om tot een „niet-aanvalsverdrag” tussen de NATO en haar door Moskou geleide tegenhanger, het Warschau Pact, te komen.

Een aan het slot van een tweedaagse topconferentie van het Warschau Pact in Praag uitgegeven communiqué, omschreef het voorstel als „een grandioos nieuw vredesvoorstel”, en voegde er aan toe dat het zou worden gedistribueerd onder alle 35 landen die deelnemen aan de Europese veiligheidsconferentie in Madrid.

Westerse diplomaten haastten zich te verklaren dat het Sovjet-voorstel „niets nieuws” was. Een soortgelijk voorstel van het Warschau Pact slaagde er in 1958 niet in zich de

instemming van de NATO te verwerken.

Dat neemt niet weg dat men in het Westen aarzelde het aanbod zonder meer te verwerpen, daar het goed werd ontvangen door de snelgroeiende en politiek invloedrijke „vredesbewegingen” in West-Europa en in de Verenigde Staten, dat wil zeggen, door de voornaamste doelgroepen van de Sovjet-initiatieven.

President Reagan werd door deze reeks van Sovjet-voorstellen in het defensief gedrukt. Met het gevolg dat hij zich gedwongen zag vice-president George Bush naar diverse Westeuropese hoofdsteden af te vaardigen om een zichtbaar afbrokkelend gemeenschappelijk NATO-front te verstevigen.

In de kringen van de vredesbeweging wordt Reagan door velen beschouwd als de hoofdschuldige aan het aanmoedigen van de nucleaire bewapeningswedloop. (De aanhangers van deze beweging verwierpen verleden jaar het aanbod van de president om tot een nul-optie te komen — geen opstelling van nieuwe raketten als de Sovjet-Unie haar op West-Europa gerichte raketten zou verwijderen — als niet oprecht.)

Uitdaging van het Vaticaan

De Sovjet-leiding ontwaart ook vanuit een andere richting een machtige bedreiging van de status quo in Oost-Europa, en wel vanuit het Vaticaan.

Vanaf het moment dat de aartsbischop van Kraków, kardinaal Karol Wojtyła, in het najaar van 1978 bij verrassing tot het hoogste ambt in de Rooms-Katholieke Kerk werd geko-

zen, heeft Moskou zich grote zorgen gemaakt.

Paus Johannes Paulus II heeft een galvaniserende uitwerking gehad, niet alleen op zijn geboorteland Polen, maar op de roomskatholieke volkeren van geheel Oost-Europa.

Slechts een jaar na zijn verbijsterend succesvolle „thuiskomst” in Polen in de zomer van 1979, kwam het tot de oprichting van de ongelukkige onafhankelijke vakbond Solidariteit.

De Sovjet-autoriteiten realiseerden zich al gauw dat Solidariteit een uitdaging zou vormen voor de exclusieve communistische heerschappij in Polen. Indien geslaagd zou een dergelijke ontwikkeling zich als een bosbrand over het gehele Oostblok hebben kunnen uitbreiden, en zelfs over het westelijke deel van de U.S.S.R., in het bijzonder de Baltische staten en de Oekraïne.

Eind 1980 en begin 1981 overwoogen de Sovjets een militaire inval in Polen, maar trokken zich op het laatste moment terug. Naar men zegt had de Paus de Sovjet-president Brezjnev in een persoonlijke brief bedreigd dat hij in dat geval „de kroon van Sint Pieter zou afzetten” om naar Polen terug te keren en daar de leiding van het verzet tegen een Sovjet-interventie op zich te nemen.

Om deze, of om welke andere reden ook, zagen de Sovjets af van een rechtstreekse ingreep. In december 1981 wisten zij Polen's eigen militaire apparaat te bewegen tot een ingreep „om de orde te herstellen”.

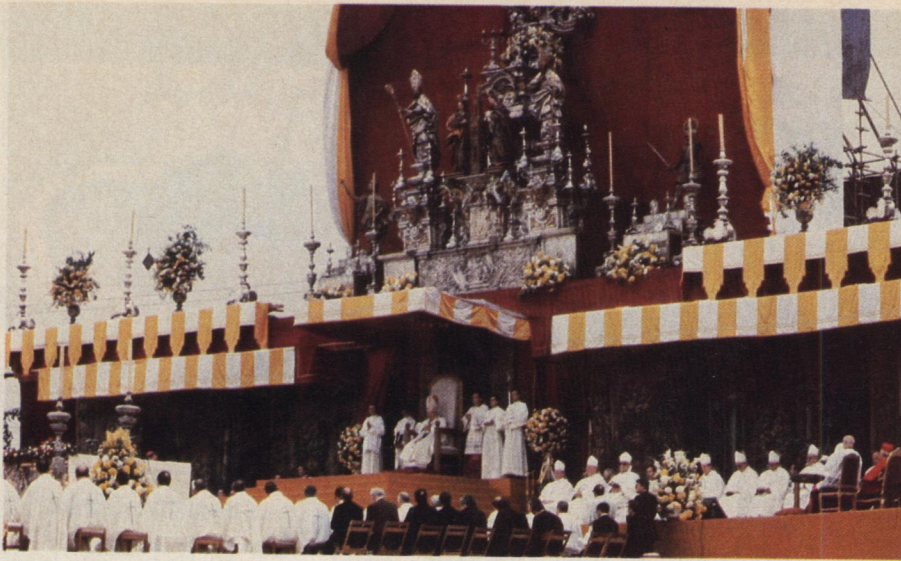
Eerste Sovjet-kardinaal

Het Sovjet-nieuwsagentschap Tass publiceerde eind december 1982 een scherpe persoonlijke aanval op paus Johannes Paulus II. Er werd in verklaard dat het Vaticaan onder zijn leiding betrokken was geraakt in activiteiten in Polen, en in „grootschalige anti-communistische propaganda”.

Enkele dagen later bereikten de toenemende spanningen tussen Moskou en het Vaticaan een nieuw hoogtepunt met de verbazingwekkende

DE WESTDUITSE Bondspresident Carstens bracht in oktober 1982 een bezoek aan Italië en het Vaticaan. Hij sprak met kardinaal Casaroli, die belast is met de buitenlandse zaken van het Vaticaan (boven), gaf een toespraak tot pauselijke hoogwaardigheidsbekleders (midden), en deed een schenking t.b.v. de humanitaire activiteiten van de kerk (onder).

FOTO'S BLACK STAR

PAUS JOHANNES PAULUS II, die vorige herfst in Spanje door koning Juan Carlos I werd verwelkomd (rechts), drong er bij alle Europeanen op aan „uw geestelijke eenheid te herbouwen”.

benoeming op 5 januari 1983 van de eerste Sovjet-kardinaal van de Rooms-Katholieke Kerk.

De Sovjet-autoriteiten beweren dat zij niet van te voren op de hoogte waren gesteld van de verheffing tot kardinaal van bisschop Julijans Vainovs van Riga in Letland, die daarmee de eerste Sovjet-burger en ingezetene werd die sedert de Russische revolutie tot kardinaal werd verheven.

Tegelijkertijd werd de Poolse aartsbisschop Jozef Glemp met de Oostduitse aartsbisschop van Berlijn, Joachim Meisner, tot kardinaal verheven.

Het komt er op neer dat waar de Sovjet-Unie op het ogenblik de Verenigde Staten in het defensief moge hebben gedrongen, het omgekeerde het geval is met haar betrekkingen tot het Vaticaan.

De Paus heeft een „Visie voor Europa”

Het meest verontrustend voor Moskou zijn misschien wel paus Johannes Paulus' herhaalde oproepen tot de „geestelijke eenheid” van Europa.

Dit thema, waarop hij bij zijn bezoek aan Polen in 1979 sterk de nadruk legde, werd tijdens zijn tien-daagse bezoek aan Spanje herhaald. Hoogtepunt van het pauselijk bezoek was een toespraak die hij had betiteld als een „Verklaring aan Europa”.

In deze toespraak in de stad

Santiago de Compostella, deed de Paus een bewogen beroep op alle Europeanen, zowel in Oost als in West, om „uw oorsprong te ontdekken. Laat uw wortels tot nieuw leven komen.”

Natuurlijk had hij het over Europa's katholieke erfdeel. Henry Kamm van de *New York Times* beschreef de activiteiten op de laatste dag van de pauselijke tournee in Spanje in zijn column van 10 november als volgt:

„Tot besluit van zijn 10-daagse pelgrimsbezoek aan Spanje... hield de Paus wat hij een 'Europese verklaring' noemde...

„Hij zei: 'Ik, Johannes Paulus, een zoon van de Poolse natie die zich altijd Europees heeft gevoeld in haar oorsprong, tradities, cultuur en onmisbare relaties; Slavisch onder de Latijnse volkeren en Latijn onder de Slaven;... Ik, bisschop van Rome en pastor van de universele kerk, richt tot u, oud Europa, een oproep vol liefde: Vind uzelf. Wees uzelf. Ontdek uw oorsprong. *Schenk leven aan uw wortels.*' (Nadruk van ons.)

De Paus sprak in aanwezigheid van koning Juan Carlos I en van vertegenwoordigers van Europese organisaties en universiteiten, die speciaal voor deze „verklaring” waren uitgenodigd, die kennelijk bedoeld was als het hoogtepunt van de pauselijke tournee.

„Het Europa dat de Paus beschreef, was het equivalent van het Christelijke Europa”, vervolgde Kamm. „Hij zei dat de geschiedenis van de stichting van de Europese naties 'samenvalt met de verbreiding van het evangelie'. De *Europese identiteit*, aldus verklaarde de Paus, *'is onbegrijpelijk zonder het christendom'*...”

Het „Oude Europa” tussen Oost en West

In de Londense *Daily Telegraph* van 10 november voegde verslaggever Michael Field de volgende opmerkingen toe aan de spectaculaire „Europese Verklaring” van de Paus:

„De Paus hield een pleidooi voor vrede in het 'Oude Europa'. Hij bood de diensten van de Rooms-Katholieke Kerk aan als middelaar tussen Oost en West.

„Hij sprak de waarschuwing uit dat Europa werd geconfronteerd met een crisis, veroorzaakt door economische, geestelijke en politieke ontreding en door de dreiging van een nucleaire slachting.

„De oplossing, zei hij, lag in een nieuwe erkenning van Europa's christelijke erfenis. De pelgrims die in de Middeleeuwen naar het graf van de heilige Jakobus kwamen, hadden Europa tot een homogeen en geestelijk verenigd continent helpen maken, bewoond door Latijnse, Germaanse, Keltische, Angelsaksische en Slavische volkeren. Maar nu bevond Europa zich in een crisis, verdeeld door onnatuurlijke scheidslijnen [bedoeld wordt de ideologische scheiding van het kapitalistische Westen en het communistische Oosten] die haar volkeren beletten elkaar in vrijheid te ontmoeten.”

Deze visie van een nieuw, en niettemin oud Europa, de herleving van het Romeinse Rijk, een nieuw Europa ter vervanging van de huidige „kunstmatige” politieke scheidslijnen en begrenzingen, is wat Moskou weldra meer zal verontrusten dan wat dan ook. □

WAT IS ER MET HET WEER AAN DE HAND?

Dan C. Taylor

Zijn de klimaten aan het veranderen? De geleerden hebben er allerlei theorieën over. Maar wat zijn nu de *werkelijke* oorzaken dat het weer in onze tijd zo in de war is?

Niets heeft zo'n overheersende invloed op de mensen als het weer. In het verleden zijn hele beschavingen opgekomen of ten onder gegaan aan de wisselvalligheden van goed of slecht weer. Toch beschouwt onze huidige generatie het over het algemeen rustige, voorspelbare weer van het midden van de twintigste eeuw doorgaans als iets vanzelfsprekends. Slechts weinig mensen realiseren zich tegenwoordig dat de periode van 1910 tot 1960 wordt beschouwd als de

IN LOUISIANA (V.S.) werden duizenden mensen in de afgelopen winter gedwongen hun huis te ontvluchten door zware overstromingen.

ongebruikelijkste aaneengesloten periode van goed weer in de geschiedenis van de klimatologie.

Met de langzame stijging van de wereldtemperatuur in het eerste deel van de 20e eeuw nam ook de opbrengst van de landbouw toe. Omstreeks 1950 hadden de oogsten een peil bereikt als nooit tevoren. De jaren '60 kenmerkten zich door het begin van de „Groene Revolutie”. Door de invoering van nieuwe, hybride zaden en chemische kunstmestsoorten en als gevolg van een relatief stabiel klimaat, scheen de

wereldhonger op weg een zaak van het verleden te worden.

Maar in de laatste jaren had er iets onverwachts plaats. Onze klimaten werden variabel en vertoonden grotere uitersten. Perioden van droogte werden afgewisseld door overstromingen. En de hoop die men op de landbouwkundige wonderen van de jaren '60 had gesteld is in rook vervlogen. Is er binnenkort werkelijk een crisis in ons weer te verwachten? En zo ja, waarom?

Waarom die weersverandering?

De klimatologen zijn het erover eens dat klimaatveranderingen in het alge-

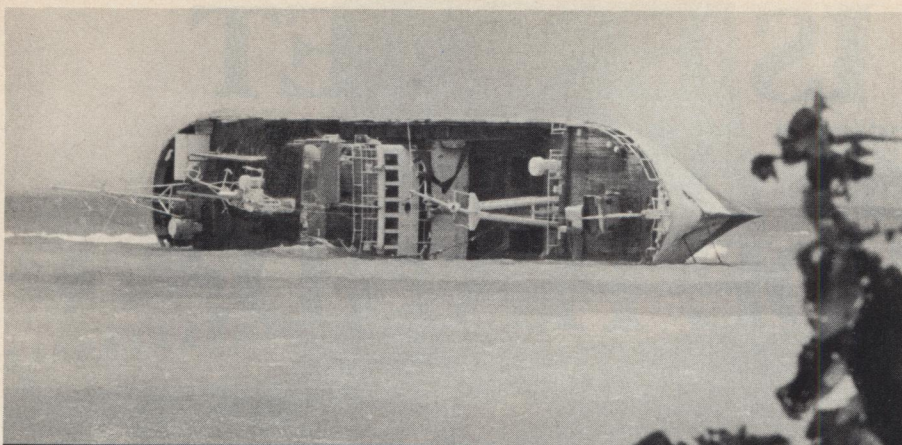
meen het gevolg kunnen zijn van wijzigingen in de baan van de aarde om de zon. Deze kleine variaties produceren elkaar afwisselende perioden van betrekkelijk warme, stabiele klimaatomstandigheden tot kille, onstabiele perioden.

Sommige wetenschappers merken op dat er nog andere factoren kunnen zijn die klimaatveranderingen kunnen teweegbrengen. In een nu al langer dan tien jaar durend debat hebben de klimatologen uitvoerig van gedachten gewisseld over de vraag of de aarde al dan niet de piek van een warme, stabiele cyclus van weerpatronen is gepasseerd. Staan wij nu voor een minder voorspelbare periode? Dit zou in

het bijzonder gelden voor het noordelijk halfrond.

Onder de mogelijkheden die nu zorgvuldig worden nagegaan, is de rol van de zonnevlekkenactiviteit in de rechtstreekse beïnvloeding van onze temperaturen hier op aarde. De zonnevlekkenactiviteit bereikt haar hoogtepunt aan het einde van een cyclus van 11,2 jaren. Het laatste zonnevlekkenmaximum dateert van 1979. De temperatuur van de zon is tijdens zo'n maximum inderdaad iets lager, en daardoor wordt het ook op aarde iets koeler.

Andere onderzoekers bestuderen vulkanische stofwolken, zoals die welke

in maart 1982 werden opgeworpen door de Mexicaanse vulkaan El Chichón. En dan is er nog de rol van de luchtvervuiling door de industrie. Zelfs bodemdeeltjes kunnen hoog in de atmosfeer blijven zweven, om daar een dun laagje reflecterende stoffen te vormen die een klein deel van de verwarmende zonnestralen zouden kunnen blokkeren.

Weer een ander voorwerp van bezorgdheid is het simpele feit dat koud weer meer koud weer uitlokt. Zo lag bijvoorbeeld op een bepaalde dag in januari 1982 zo'n 75% van Noord-Amerika onder een sneeuwdek. De rest van de winter van 1982 bleef bijzonder streng met tal van kouderecords in het normaal gesproken milde klimaat van de zuidelijke staten.

Sneeuw reflecteert ongeveer 90% van het zonlicht. Winters die met zware sneeuwval beginnen, veroorzaken dienvolgt een soort „sneeuw-terugkoppeling”. Dat wil zeggen dat de verwarmende zonneshijn naar de ruimte wordt teruggekaatst terwijl de lagere temperatuur vochtige lucht doet neerslaan. En dat betekent nog meer sneeuw en natte hagelbuien. Zo worden de winters steeds kouder en langduriger.

Een ander natuurverschijnsel waarvan algemeen wordt aangenomen dat het ons weerpatroon verstoort, is dat van de door straalstromen veroorzaakte „blokkerende hogedrukgebieden”. Een straalstroom is een smalle, snel bewegende luchtmasse van ongeveer 10 tot 16 km hoogte, die geflankeerd wordt door bredere, zich langzaam voortbewegende luchtstromingen. Zo'n straalstroom ontstaat in een energie-uitwisselingsproces dat zich voltrekt wanneer warme tropische lucht op koude polaire lucht stuit.

Wat er gebeurt, is dat de straalstroom in plaats van zich langzaam van de ene atmosferische zone naar de

(Zie verder pagina 26)

TROPISCHE CYCLOON — *Het woeste weer van 1982 wordt goed geïllustreerd door deze foto's van de maartstormen en de moedige reactie daarop van het Koninkrijk Tonga. Verwoeste havenfaciliteiten, massale schade aan woningen, onwortelde vruchtbomen en ondergelopen akkers beroofden Tonga van bijna zijn hele jaarinkomen. Technische, landbouwkundige en financiële hulp van andere landen stelden Tonga in staat om te beginnen aan een wederopbouw die twee jaar zal duren. Het economisch herstel begon toen alle handen meehielden de bodem opnieuw te beplanten.*

De ECHTE WAARHEID

SMEED EEN HECHTE FAMILIEBAND

Ronald Kelly

Een belangrijke stelregel die vaak veronachtzaamd wordt, kan u helpen om hechte familiebanden te smeden en in stand te houden.

Families komen nog maar zelden bij elkaar. Wij leven in een koortsachtig drukke maatschappij.

Wij hebben maar weinig tijd om te gaan eten bij onze grootouders of om een familie-reünie te houden. En omdat wij daar de tijd niet voor nemen, laat de lijm die een familie bij elkaar houdt los.

Het is tijd dat wij een aantal ouderwetse waarden nieuw leven inblazen en hechter familiebanden vormen. Dit kan misschien wel de redding van uw familie betekenen.

Eten bij oma

Laten we bijvoorbeeld de oude traditie eens nemen om iedere zondagmiddag met de hele familie bij elkaar te komen om gebraden kip te eten, aardappelpuree en jus, verse doperwtjes uit eigen tuin en de lekkerste eigengemaakte pudding.

Als in uw familie ooit zulke fantastische etentjes gehouden werden, zult u de heerlijke gerechten haast nog kunnen proeven. Wie zal ooit het plezier vergeten van een spelletje waaraan alle kinderen uit de buurt meededen? En denk nog eens terug aan die luie zondagmiddagen in

vergeten. Maar waarom doen we het nu niet meer? Geeft niemand er meer om? En waarom zou u nu niet meer met deze familiebijeenkomsten kunnen beginnen of ze in ere herstellen?

Dat kunt u wel degelijk.

Als uw grootouders honderden of zelfs een paar duizend kilometer bij u vandaan wonen, kunt u natuurlijk niet regelmatig samen eten. Maar als zij dichtbij wonen, kunt u er zeker een vrij regelmatige gewoonte van maken. Zelfs als zij ver weg wonen, is alles nog niet verloren.

Die fantastische familie-reünies

Een andere grote ouderwetse traditie was om eens per jaar of om het jaar met de familie bij elkaar te komen — de hele familie; de broers en zusters en alle nichten en neven.

Wij in de Westerse democratieën leven in

de zomer, als u in de schaduw van de oude eik zat te kijken naar de wolkenformaties die voorbijdreven. Of herinner u hoe u buiten speelde met uw nichtjes en neefjes terwijl uw ouders uren zaten te praten.

Als dit een deel van uw leven is geweest, zult u het nooit kunnen

zeer mobiele maatschappijen. In de Verenigde Staten verhuist elk gezin nu gemiddeld om de vijf jaar. Vaak gaat het om een verhuizing over honderden of soms duizenden kilometers. Wanneer zulke verhuizingen plaatsvinden, groeien de kinderen op zonder enig gevoel van stabiliteit.

Door deze scheidingen is er een hele generatie gekomen die niet weet „wie ze zijn”. Wanneer men opgroeit onder de invloed van ouders en grootouders bestaat er weinig twijfel over wie men is. Als u driftig bent, weet u dat u dat van uw grootvader heeft als u hem heeft zien schreeuwen tegen een koe die de melkemmer omgeschopt heeft. Als u een goede zangstem hebt, kunt u hem van uw grootmoeder hebben geërfd. Als u haar ooit slaapliedjes hebt horen zingen, weet u met zekerheid waar u uw stem vandaan hebt.

Velen hebben meer besef gekregen van hun afkomst door het populaire boek van Alex Haley en de televisieserie die daarnaar gemaakt is, *Roots*. Hierdoor ontstond bij veel mensen het verlangen om uit te zoeken wat hun achtergrond en hun afstamming is. Haley heeft de behoefte doen ontstaan om erachter te komen wie we zijn en waar we vandaan zijn gekomen.

Deze kennis van de familie-achtergrond schijnt vandaag in veel families te ontbreken. Grootvader werd wellicht gedwongen met pensioen te gaan terwijl hij nog jaren van produktiviteit in zich had. Misschien is hij wel voortijdig gestorven door gebrek aan een doel en passiviteit. Oma is zeer waarschijnlijk in een bejaardentehuis gestopt om haar laatste levensjaren in een schommelstoel te slijten. En al die tijd hadden ze zo'n grote hulp kunnen zijn.

Laat de kans voor uw kinderen om hun grootouders te kennen en lief te hebben niet voorbijgaan. Organiseer een familiereünie. Vertel de kinderen over hun grootouders. U zult er verbaasd over zijn hoeveel meer identiteitsgevoel dit hun zal geven.

Non-tradities

Weet u wat veel gezinnen in de moderne maatschappij hebben in plaats van positieve tradities? Non-tradities. Wat zijn non-tradities? Laat ik u een voorbeeld geven.

Het typische Westerse ontbijt.

Jaren geleden was het ontbijt op vele boerderijen een hele bedoening. Het hele gezin zat aan tafel. Moeder bereidde een stevige maaltijd: warme pap, geroosterd eigengemaakt brood, vers fruit, eieren en hamburgers. Vader verdeelde de taken voor die dag. Dat was traditie.

Een non-traditie is juist het tegenovergestelde. Vandaag bereidt vader zich erop voor zich door de files heen te

slaan. Hij kan al dan niet een kop koffie en een stukje brood naar binnen slokken.

Waar is moeder? Die heeft wellicht zelf een baan en haast zich met föhn en haarkrullers om op tijd klaar te zijn voor de rit naar het werk.

En de kinderen? Zij worden aan zichzelf overgelaten en nemen de gemakkelijkste weg door snel een bord koude cornflakes naar binnen te werken.

Dat is het ontbijt. Dat is wat we bedoelen met een non-traditie. Uit deze levensstijl komt niets voort van blijvende waarde. Er is hier niets om door te geven aan de volgende generatie. Er worden geen positieve gezinsrelaties opgebouwd.

Er bestaat weinig of geen kans dat het avondeten grotere waarde voor het

Het is tijd dat wij een aantal ouderwetse waarden nieuw leven inblazen en hechter familiebanden vormen. Dit kan misschien wel de redding van uw familie betekenen.

gezin heeft. Het verschil tussen avond en ochtend is een blèrende tv — de grootste gespreksverstoorder. Het gemiddelde gezin staart naar films terwijl het een kant-en-klare ovenmaaltijd verorbert, en besteedt weinig tijd om elkaar wat beter te leren kennen, laat staan de grootouders, de nichten en neven.

Dat zijn bepaald niet het soort relaties die hechte familiebanden smeden.

Een persoonlijk voorbeeld

Mijn vrouw en ik werden er door iets dat bijna drie jaar geleden in ons gezin gebeurde met onze neus op gedrukt hoe belangrijk familiebanden zijn. Voor die tijd hadden we er eigenlijk nooit zo over hoeven nadenken.

Op dat tijdstip vertrok onze dochter naar het college. Het was verbazingwekkend hoezeer wij haar allemaal misten. Wij misten zelfs haar overvolle kamer en vroegen ons af of haar kamer

op het college er net zo uit zou zien. Wij misten haar lachende gezicht dat iedere middag in de deur verscheen als zij van school thuiskwam.

Wij ontdekten dat zij ons ook miste. Zij miste de kookkunst van haar moeder. Vooral de eigengemaakte broodjes en de appeltaart. Ja, zij miste zelfs de ruzietjes met haar broer en zussen. Zij miste de televisie — zij kwam er achter dat ze op het college veel meer moest studeren. En zij miste haar vrienden, al had zij veel nieuwe vrienden gemaakt.

Maar er was een ding dat zij meer miste dan al het andere.

De maaltijd op vrijdagavond!

Wij hadden het niet opzettelijk zo geregeld, maar door de jaren heen was de maaltijd op vrijdagavond een familiegewoonte geworden. De meisjes zaten bij de majorettes, hadden baantjes na schooltijd en natuurlijk hun huiswerk. Door mijn werk was ik vele avonden weg. Zoals zoveel gezinnen gingen we 10 verschillende richtingen uit en brachten we niet half genoeg tijd met elkaar door.

Daarom werd de vrijdagavond een bijzondere avond. Wij kwamen allemaal overeen dat wij die avond niets anders zouden doen — het was een gezinsavond. Het werd al snel traditie. Mijn vrouw besteedde een deel van de vrijdag aan het bereiden van de maaltijd. Verscheidene jaren is dit onze beste gezinstraditie geweest.

Het jaar daarop ging onze tweede dochter van huis. Wij misten haar ook. En zij miste ons. Maar het meest van alles miste ze... u raadt het al, de maaltijd op vrijdagavond.

We ontdekten dat er nog een traditie was opgebouwd. Dit keer ging het om een jaarlijkse traditie.

Onze dochters woonden beiden zo'n 1600 kilometer van ons vandaan. Zij konden het zich niet veroorloven om zich bij de rest van het gezin te voegen voor een weekje skiën in de wintervakantie.

Eens brachten we allemaal een paar heerlijke dagen door met het samen skiën. In het skiën vonden we een activiteit die ons gezin samenbond. Als wij gingen skiën waren we samen en hielpen we elkaar, in tegenstelling tot de routine thuis waar we ieder onze eigen besognes hadden. Omdat wij allemaal op dezelfde tijd waren begonnen, waren we er allemaal ongeveer even goed in. We konden samen lachen als we de hellingen aftuimelden. De

groten hielpen de kleintjes en we ontwikkelden ons allemaal tot vrij goede skiërs.

Nu we niet ieder jaar meer allemaal kunnen samenkomen, bewaren we de prettige herinnering aan onze ervaringen te midden van de schoonheid van de bergen. Iedere winter slagen tenminste vijf van ons gezin van zeven erin op de hellingen samen te komen.

Etnische tradities

Sommige van de sterkste banden in veel families worden van generatie op generatie overgedragen door de culturele erfenis van het land van herkomst. Deze gebruiken omvatten vaak cultuurgebonden gewoonten als voeding, kleding, dansen en zelfs beroepen.

Een van die gebruiken trof mijn vrouw en mij bijzonder toen we een zomer in Jeruzalem doorbrachten. Samen met bijna 50 studenten van Ambassador College namen we deel aan de archeologische opgravingen in de Stad van David.

Wij ontdekten dat Jeruzalem een stad van appartementen was. Wij huurden zo'n appartement en vestigden ons daar voor de zomer. Op vrijdagmiddag gingen de bedrijven vlak na het middaguur dicht omdat de meeste Joden in de stad dan hun voorbereidingen gaan treffen voor de Sabbat.

Iedere week wordt de Sabbat ingeluid met een prachtig gebruik. Zo'n twintig minuten voor zonsondergang worden er in bijna ieder huis kaarsen aangestoken. Het is een prachtig gezicht. In heel Jeruzalem zie je door de ramen de flakkerende lichtjes van de kaarsen op de eettafels. Het gezin verzamelt zich voor het eten en neemt vaak deel aan een andere Joodse familietraditie — het zingen van de hymnes van de Sabbat.

Deze tradities zijn door vele eeuwen heen in stand gehouden en dienen niet alleen om het gezin bijeen te houden, maar om een heel volk te binden aan de oude erfenis van hun verleden en aan hun God.

Het leren van een vak

Een andere traditie kan bestaan uit een vak of beroep. Gedurende het grootste gedeelte van de geschiedenis leerden de kinderen het vak van hun vader, dat hij op zijn beurt weer van zijn vader had geleerd.

Omdat veel moderne maatschappijen dit gebruik opgegeven hebben, gaan

ambachten die al eeuwen bestaan verloren.

Zelfs als een jongeman niet in het voetspoor van zijn vader wil treden, zal hij toch iets hebben om op terug te vallen als hij een vak, ambacht of beroep heeft geleerd.

Het is verbazingwekkend hoe weinig jongens vandaag de dag huishoudelijke karweitjes verrichten, dingen schilderen of repareren, olie verversen of de auto in orde maken. Slechts een klein aantal meisjes kan naaien, of zelfs koken.

Om deze dingen te leren moet men tijd doorbrengen met vader of moeder of met de grootouders.

Omdat de meesten van ons niet op een boerderij wonen, weten we niet hoe we groenten of fruit moeten planten, kweken, oogsten, inmaken of invriezen.

U kunt betekenisvolle en blijvende tradities opbouwen in uw familie, of verzanden in „non-tradities” die uw familie steeds verder van elkaar zullen doen staan.

Zelfs als een gezin een moestuin zou willen hebben, zouden ze vaak niet weten hoe ze dat moesten aanpakken. Toch hebben veel mensen van middelbare leeftijd geweten hoe ze een moestuin moesten aanleggen. Waarom hebben wij deze leuke en nuttige tradities niet doorgegeven?

Als u zich niet bekwaamd heeft in vaardigheden die in uw familie doorgegeven hadden moeten worden, waarom neemt u dan niet de tijd om terug te gaan en ze te leren van uw vader of moeder, om ze door te geven aan uw zoon of dochter?

Het opbouwen van nieuwe tradities

Misschien maakt u deel uit van een familie die gewoon geen lange familie-geschiedenis heeft. Misschien weet u niets van uw afkomst of zelfs van het vak van uw ouders.

Maar dat hoeft u er niet van te weerhouden om nu familiebanden te smeden. Onze eigen vrijdagavonden en

skivakanties zijn in geen enkel opzicht afkomstig van de familie van mijn vrouw of die van mijzelf. Maar ik ben er vrij vast van overtuigd dat deze NIEUWE familietradities door onze kinderen in stand gehouden zullen worden als ze getrouwd zijn.

Kortgeleden zijn we overgeplaatst naar Californië, waar onze twee dochters heengegaan zijn toen ze het huis uitgingen. U zult het wel allang geraden hebben, maar weet u waar ze bijna iedere vrijdagavond geweest zijn sinds we verhuisd zijn? Juist. Bij ons voor het eten.

Zo ziet u dat nieuwe tradities net zo belangrijk zijn als oude.

Aan u de keus

U kunt betekenisvolle en blijvende tradities opbouwen in uw familie, of verzanden in „non-tradities” die uw familie steeds verder van elkaar zullen doen staan.

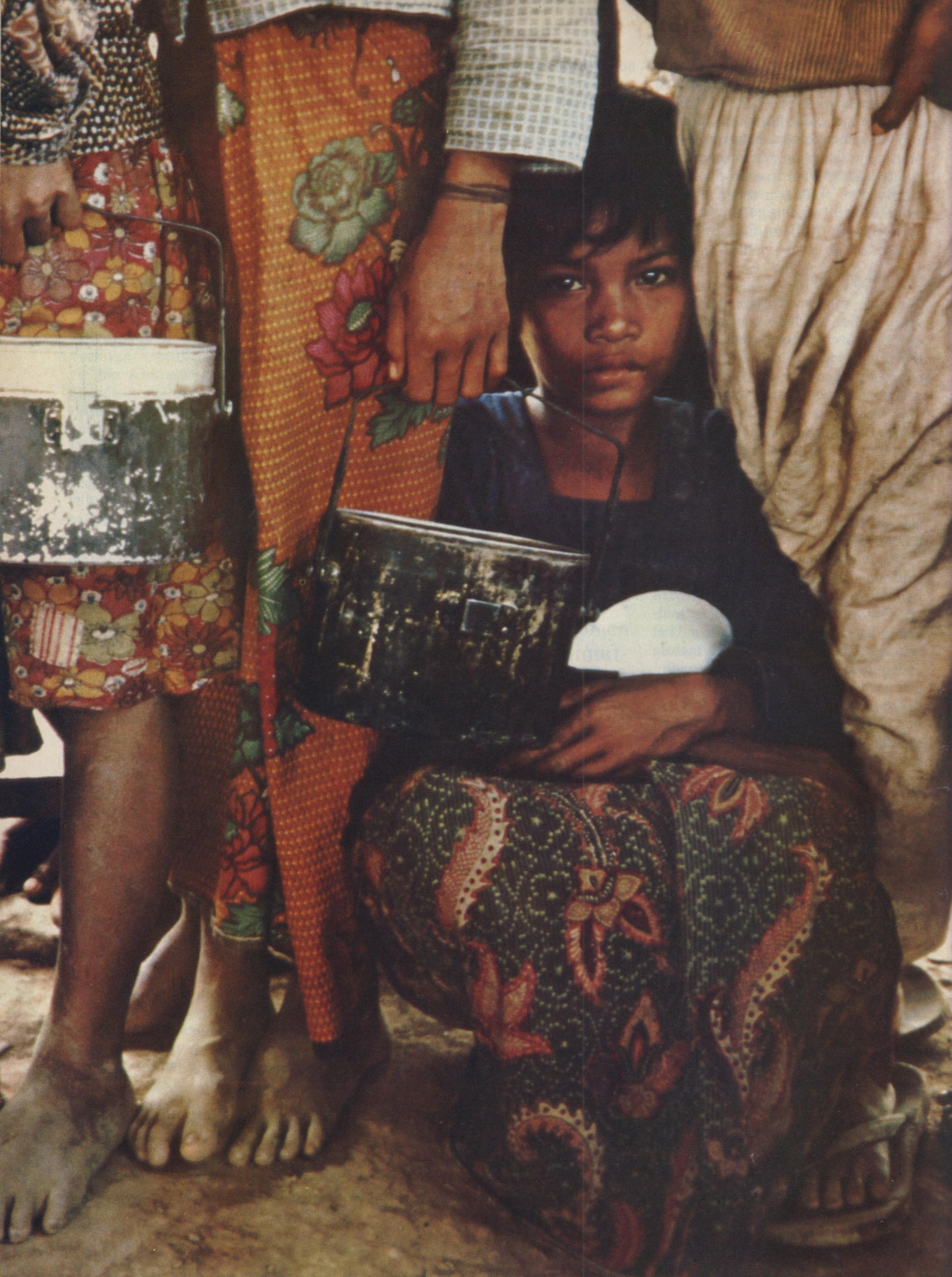
Waarom gaat u er vanavond niet eens voor zitten om erover te praten wat voor relaties de beste zijn voor uw familie. Denk terug aan uw grootouders — zelfs uw overgrootouders. Misschien zult u zich een langvergeten gedeelte herinneren van uw familieverleden waarover uw kinderen nog nooit gehoord hebben.

Praat er dan eens over wat voor soort nieuwe tradities u graag deel zou willen laten uitmaken van uw familie.

Niet iedere familie zal skiën de beste manier vinden om haar jaarlijkse vakantie door te brengen. Maar rond een vakantie kunnen een aantal van de meest betekenisvolle familie-ervaringen opgebouwd worden. Misschien is een bezoek aan een nationaal park, of kamperen, vissen of een andere buitenactiviteit iets waaraan uw familie plezier kan beleven.

Een van de allerbeste manieren om de vakantie door te brengen, is om regelmatig familiereünies te houden die al eerder in dit artikel genoemd zijn.

Of u nu besluit voor speciale vakanties, kamperen, samen eten op vrijdagavond of niets meer dan een rustige middag in uw eigen tuin, neem uzelf voor om hechte familiebanden te smeden. U zult altijd blij zijn dat u het gedaan heeft. Eens zullen uw kleinkinderen u dankbaar zijn voor het vormen van familiebanden die doorgegeven zullen worden aan hun kinderen en aan de generaties die nog moeten komen. □

Wat het meest nodig is om DE HONGERIGEN VAN DE WERELD TE VOEDEN

Donald H. Schroeder

Geen nieuwe industriële ontwikkeling, maar een
hernieuwde onmiddellijke poging om de landbouw te verbeteren!

Er is iets helemaal mis met de wereldlandbouw! Waarom worden zoveel landen geplaagd met miljoenen ondervoede of verhongerende inwoners? En waarom worden in bepaalde landen met een omvangrijke militaire en industriële ontwikkeling weer andere miljoenen het slachtoffer van enorme voedseltekorten, die met importen moeten worden aangevuld?

Ja, waarom eigenlijk? Terwijl het, zelfs in deze tijd, heel goed mogelijk zou zijn al die mensen naar behoren te voeden!

Wist u dat de aarde niet alleen in staat is haar huidige bevolking van 4½ miljard mensen te voeden, maar dat zij over voldoende reserves beschikt om een *verscheidene malen* grotere bevolking in het leven te houden?

Een potentieel zeer vrijgeveige aarde produceert, afgezien van een klein aantal ongeschikte gebieden, lang niet al het voedsel dat zij zou kunnen opbrengen. Zij levert niet zoveel geslaagde boeren op als zij in feite zou kunnen. Wij dienen ons dus de vraag te stellen waarom zij dat niet doet. En wat er moet worden gedaan om de vloek die tegenwoordig op de wereldlandbouw schijnt te rusten, op te heffen!

Grootste uitdaging

Over de hele wereld staan de boeren voor de grootste uitdaging uit de geschiedenis. De voedselproductie

dient in het jaar 2000 — dat is over nog maar 17 jaar — verdubbeld te zijn. Dat betekent dat (als zich geen wereldramp voordoet) de tegen die tijd te verwachten wereldbevolking van zo'n zes miljard mensen voldoende voeding moet ontvangen.

Het Internationale Instituut voor Voedingsonderzoek waarschuwt echter dat de arme landen over 17 jaar niet in staat zullen zijn de duizelingwekkende hoeveelheden voedsel die zij nodig hebben, aan te kopen. En voedselhulp — niet te verwarren met voedselverkoop — van de zijde van het handjevol grote landen met een voedseloverschot, zal niet in staat zijn dit explosieve probleem op te lossen. De weinige grote voedselexporteurs produceren steeds duurder voedsel, en zij kunnen zich zeker niet permitteren het weg te schenken.

Waarop is dan de hoop gebaseerd al die hongerige volkeren te kunnen voeden?

Voedselhulp is in het gunstigste geval alleen praktisch in kortdurende noodsituaties, zoals oorlogshulp, droogte of natuurrampen. Lange tijd voortgezette voedselhulp vormt in veel hongerende landen een belemmering voor de eigen voedselproductie. Zij stelt immers de regeringsleiders in staat de moeilijke maatregelen achterwege te laten die nodig zijn om de landbouw in hun land op een gezondere basis tot ontwikkeling te brengen.

De feiten liggen als volgt: Zelfs nu zou het probleem van de wereldhonger in belangrijke mate kunnen worden verlicht. Maar alleen wanneer regeringen over de hele wereld *onmiddellijk* hun nationale prioriteiten herzien en

een groot deel van hun research, welvaart en energie aan de ontwikkeling van landbouw en platteland besteden. Zelfs nu zouden gemeenschappelijke inspanningen behoeftige landen kunnen helpen zich beter te voeden.

Het is zelfs zo dat de oogsten in veel landen zouden kunnen worden verdubbeld of verdrievoudigd — zelfs in die landen waar miljoenenmassa's voortdurend op de rand van de verhongering balanceren, zoals in Bangladesh. Deze verrassende verbetering van de voedselproductie is tegenwoordig mogelijk door voor elke streek de beste zaden en de meest geschikte gewassen uit te zoeken en door een beter gebruik van het beschikbare water en van de plaatselijke meststoffen.

Maar zelfs bij het *huidige* productieniveau kan de aanvoer van voedsel in vele gebieden spectaculair worden opgevoerd. Hoe?

Door betere toegangswegen naar akkers en markten, door betere oogstechnieken, en door betere faciliteiten voor opslag en conservering van voedsel. En er bestaat een wanhopige behoefte aan betere levensomstandigheden op het platteland, om niet te spreken van betere hygiënische- en gezondheidsvoorzieningen. Alleen zo zullen de boeren in staat zijn hun opbrengsten te vergroten.

Er is een oud gezegde dat de werkelijke behoefte in de hongerige landen weerspiegelt: „Geef een hongerig mens een vis en hij zal morgen weer honger hebben. Maar leer hem hoe hij zijn eigen vis moet vangen, en hij zal zowel vandaag als morgen te eten hebben.”

Ontwikkeling van de landbouw — een braakliggend terrein

De voedingswetenschap komt er meer en meer achter dat de mensheid nog op geen stukken na de produktiviteitsgrenzen van landbouw, veeteelt en bodemgebruik heeft bereikt. Er zijn nog altijd mogelijkheden om de opbrengsten te verhogen en te leren hoe men de daartoe ter beschikking staande oppervlakte van de aarde efficiënter kan gebruiken voor de veehouderij en voor het verbouwen van voedingsgewassen. Hier volgen de feiten van over de hele wereld:

Bevoeiing: Voor de tropische landbouwer is waterbeheersing van het grootste belang. Doelmatig gebruik en opslag van water kan de boer in staat stellen twee-

maal per jaar te planten en te oogsten, en daarvoor zijn in veel gevallen geen enorme, kostbare dammen nodig, maar kan de landbouwer volstaan met het aanleggen van kleine aarden dijken en het graven van bevoeiingskanalen. Op het ogenblik gaan enorme hoeveelheden kostbaar bevoeiingswater verloren doordat het vóór gebruik verdampst. De boer zou dan ook beter af zijn met kleinere, maar diepere waterreservoirs.

Ongedierte: Er moet meer nadruk worden gelegd op het vinden van natuurlijke organismen en chemicaliën die ongedierte doden en de planten geen schade toebrengen. Op petroleum gebaseerde chemicaliën zijn

kostbaar en dikwijls gevaarlijk, zowel voor de mens als voor zijn milieu. Insekten en ander schadelijk gedierte eten dikwijls een groter deel van de oogst op dan de mens. Door deze verliezen te reduceren kunnen de oogstopbrengsten in tal van streken met gemak 30 tot 50% worden verhoogd.

Bemesting: Er dient bijzondere nadruk te worden gelegd op de ontwikkeling van meststoffen die niet op petroleum zijn gebaseerd. In Azië is uit petroleum of aardgas bereid kunstmatig ureum (een sterk stikstofhoudende meststof) erg duur. Maar dierlijke mest en compost (van oogst- en plantenaafval) staan ter beschikking, en zouden volle-

dig als meststoffen moeten worden aangewend in plaats van als brandstof te dienen. Het bouwen van een compostvat of het aanleggen van een compostgreppel is eenvoudig en goedkoop.

Tussenbouw en wisselbouw: Een der goedkoopste manieren ter betuugeling van ongedierte en plantenziekten is de toepassing van tussenbouw. Hierbij worden verschillende soorten gewassen in afwisselende rijen geplant, of dicht bij elkaar op kleine lapjes grond. Elk gewas vormt dan een barrière tegen insektenplagen of plantenziekten die het andere gewas bedreigen.

In sommige streken leveren om en om geplante rijen granen en peulvruchten spectaculaire produktiestijgingen van beide gewassen op. Verscheidene jaren geleden boekte het Internationale Rijst Research Instituut (IRRI) op de Filipijnen verbazingwekkende resultaten

Het grote probleem

Maar dit alles vergt een grootscheepse heroriëntering van de overheidspolitiek in de hele wereld. Het betekent dat landbouw en plattelandontwikkeling een veel hogere prioriteit moeten krijgen.

Het betekent zoal niet landeigendom voor de meeste boeren, dan toch tenminste een betere toegankelijkheid van goed land. Het betekent betaalbare credietverschaffing aan armere landbouwers, zodat zij zich betere landbouwtechnieken kunnen veroorloven. Het betekent een aantrekkelijke prijsvorming voor de boeren, zodat zij worden aangemoedigd meer voedsel te produceren. Het betekent een betere beschikbaarheid van boerderijbenodigdheden en uitrustingsstukken.

Een gezonde landbouwkundige ontwikkeling betekent de verschaffing van betere opslag- en conserveringsfaciliteiten, waardoor dikwijls zoveel voedselverlies kan worden voorkomen dat de opbrengst tweemaal zo hoog wordt. En natuurlijk goede wegen, zodat de oogst snel naar opslagplaatsen en markten kan worden vervoerd. Het

betekent ook een betere gezondheidszorg op het platteland, installaties voor de aanvoer van zuiver water en de bouw van scholen en woonhuizen. Wil men de mensen sterk genoeg maken om iets tot stand te brengen, dan zijn een goede voeding, schoon water, gezondheidszorg en hygiëne onontbeerlijk.

De taak omvat de ontwikkeling van efficiënte produktiemethoden die aan de speciale behoeften van elk land zijn aangepast, bijvoorbeeld de keuze van de juiste gewassen voor elk seizoen en voor elke regio. Dat betekent dus dat voor honderden landbouwstreken moet worden uitgezocht wat de beste zaden zijn, en wat de beste methoden van waterbeheersing, bodemconservering, bemesting en andere technologieën. En wat het beste systeem is om vee te houden op zo'n wijze dat het milieu erdoor wordt verrijkt, en niet vernield.

Hoe anders zou het er in de wereld uitzien wanneer er op het gebied van de wetenschappelijke research een wereldomspannende samenwerking zou bestaan tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden.

In veel hongerige landen bestaat momenteel het meest behoefte aan gewassen die minder water en minder kostbare meststoffen verlangen dan die welke tegenwoordig voor de „Groene Revolutie” nodig zijn. Voedseldeskundigen waarschuwen dat de Groene Revolutie, hoe magnifiek haar resultaten ook zijn, ons slechts een tijdelijke adempauze heeft verschaft om alle problemen van de voedselproductie ter hand te nemen.

Maar de Groene Revolutie is domweg voorbijgegaan aan het feit dat de grote meerderheid van arme kleine boeren deze methode niet kan betalen. Maar al te vaak is het volgende gebeurd: de verhoogde opbrengst van de hybride rassen van tarwe, maïs en rijst met een lager eiwitgehalte heeft de grotere boeren die zich deze gewassen kunnen veroorloven, ertoe bewogen steeds grotere oppervlakten met dit zaad in te zaaien. Steeds minder grond werd besteed aan de verbouw van peulvruchten zoals linzen, erwten en bonen die voor velen de enige eiwitbronnen vormen.

Verscheidene jaren geleden schatte de Amerikaanse agronoom en Nobel-

met de tussencultuur van maïs en pinda's. Men ontdekte dat deze gewassen, op de juiste manier bij elkaar geplaatst, 40% meer zonlicht kunnen opvangen en tot 60% produktiever zijn dan wanneer ze afzonderlijk worden verbouwd. Bovendien bleken deze gewassen samen beter tegen plagen gewapend dan elk afzonderlijk. Zo trokken pinda's bijvoorbeeld een spin aan die de boorkeverplaag bij maïs binnen de perken hield.

In sommige streken kan het stikstofresidu van een binnengehaalde peulvruchttenoogst of van een goed bemeste grond nog met succes voor een tweede oogst worden gebruikt.

Wieden: Bepaalde bladrijke peulvruchten, geplant in combinatie met rijst, verminderen ook de hoeveelheid onkruid. In een bepaalde streek van West-Afrika ontdekte men dat komkommers, aangeplant met ande-

re stapelprodukten, de groei van onkruid afremden. De wortels van komkommerplanten bleken een stof te produceren die de groei van het onkruid tegenging.

Het wieden van het onkruid is een van de vervalendste, slopendste en meest inspannende werkzaamheden op de boerderijen van de ontwikkelingslanden. Met behulp van goedkope, maar efficiënte mechanische wieders zouden de oppervlakten die een kleine boer kan bestrijken, met dezelfde inspanning verdubbeld kunnen worden.

Rotatiebouw: De akkers kunnen afwisselend worden gebruikt voor verbouw van vele soorten gewassen en het fokken van vee. Dieren eten de op het veld achtergebleven ruwe voedselresten, en bemesten als wederdienst de akkers. En de juiste rotatiebouw van gewassen vormt een goede natuurlijke methode om

plantenziekten en insektenplagen terug te dringen.

Ook de visteelt vormt een arbeidsveld voor doelmatige oppervlaktebenuutting die bij het zoeken naar verhoogde eiwitproductie vaak over het hoofd wordt gezien. De FAO schat dat het kweken van vis in kleine vijvers, irrigatiekanalen en rijstvelden in vele landen de proteïneproductie zou kunnen vermenigvuldigen. Sommige Filipijnse boeren zijn erin geslaagd terug te keren tot de traditionele praktijk om in hun natte rijstvelden vis te telen — een gebruik dat ernstige belemmeringen heeft onderzonden door het gebruik van verdelgingsmiddelen.

Oogsten en opslaan: Afgezien van de rol van het ongedierte, gaan ook grote hoeveelheden voedsel verloren door onjuiste dorsmethoden en door verkeerde behandeling, opslag en conservering van voedsel. Het ontwikkelen van de juiste

opslagmogelijkheden voor de plaatselijke omstandigheden is iets waar hongerige landen grote behoefte aan hebben.

Distributie en verkoop: In veel landen bestaat grote behoefte aan efficiënte methoden om voedingsmiddelen snel te kunnen vervoeren en daarmee verlies en bederf te voorkomen. Goede wegen vormen een voorwaarde om een groter deel van het beschikbare voedsel in goede conditie naar de afzetgebieden te brengen.

Kortom: er bestaan nog grote mogelijkheden voor coöperatief landbouwkundig onderzoek, ontwikkeling en daadwerkelijke hulp. Wanneer de mensheid in staat is research en ontwikkeling op het kritieke terrein van de voedselproductie te bundelen en te delen, kan dat misschien geweldige resultaten opleveren in termen van wereldvrede, geluk en hoop voor de hele mensheid. □

prijswinnaar Norman Borlaug, die met de door hem ontwikkelde hybride zaden als de grondlegger van de „Groene Revolutie” wordt beschouwd, dat niet meer dan 10 à 15% van de landbouwers van de wereld de vruchten had geplukt van de moderne landbouwkunde.

De Voedsel- en Landbouw Organisatie van de Verenigde Naties (FAO) schat dat zo'n twee derde van het in ontwikkelingslanden in cultuur gebrachte land niet geschikt is om te worden ingezaaid met de nieuwe zaden met hoog rendement, aangezien die zaden erg veel water, mest, bestrijdingsmiddelen en ondersteunende technologie vergen om een weelderig gewas op te leveren. Vier van de vijf boerenbedrijfjes in arme landen meten nog geen vijf hectaren, en veel daarvan zelfs nog geen hectare. Hier passen geen moderne tractoren en combines.

Waarom deze gebieden behoefte hebben, is aan kleine landbouwmachines en gereedschappen, die een ondersteuning vormen van de menselijke inspanningen en deze niet overbodig maken; machines die de behoefte aan

meer landarbeiders doen stijgen door de produktiviteit op te voeren, en die de landbouwers niet van hun land verdrijven en hen tot werkloosheid doemen of naar de stedelijke ghetto's doen uitwijken.

Arbeidsintensieve landbouwmethoden kunnen per lapje grond vaak een hogere produktie opleveren dan hoog gemechaniseerde. Dat is een gevolg van het feit dat landarbeiders op kleine bedrijfjes elke hectare grond langer en intensiever kunnen bewerken. Door de toepassing van uiteenlopende combinaties van granen en peulvruchten kan de produktie van een bepaald stuk grond vaak verdubbeld worden. Ook beperkt de afwisselende bebouwing van een stuk land met verschillende gewassen het risico dat de boer loopt als hij geheel van één bepaald gewas afhankelijk is.

Een van de geheimen van het succes van Taiwan is dat de ontwikkeling van het platteland in de jaren '50 er als gangmaker van de industriële ontwikkeling heeft gediend, waarbij de snelle stijging van de rentabiliteit van kleine landbouwbedrijfjes als een krachtige stimulans voor de industriële sector

fungeerde. Door land- en credietbeschermingsmaatregelen en door technische hulp kon de voedselproductie op de gemiddelde hectare die door een Taiwanese boer wordt bewerkt, meer dan verdubbeld worden.

Deze ervaringen met kleine boeren hebben zich herhaald in bepaalde streken van de Filipijnen, van Zuid-Korea, India en Japan.

Vermenigvuldiging van de produktiviteit op grote en kleine stukken grond en bij allerlei verschillende bodem- en weerscondities is een zeer ingewikkelde zaak. Toch is het iets dat de mens al lang geleden had kunnen realiseren als de burgerij en de regeringen de juiste prioriteiten hadden gesteld en zich van de werkelijke waarden bewust waren geweest.

Nog steeds zou de mensheid grote vorderingen kunnen maken met de voedselvoorziening van de hongerigen in de wereld, en nog veel narigheid zou kunnen worden voorkomen. Maar daartoe is nodig dat de verantwoordelijke mensen in overheidsposities al hun wilskracht en energie inzetten om in een gemeenschappelijke inspanning met andere leiders de grote landbouw-

CHARLES STEINER—SYGMA

J.P. LAFFONT—SYGMA

kundige uitdaging van de wereld te aanvaarden.

Tot de hoopvolste tekenen behoort in onze tijd de oprichting van regionale gewasvoorlichtingsinstituten die zich concentreren op landbouwmethoden en technologie die aan de kleine boer zijn aangepast — technologie die in de meeste gevallen noch kostbaar, noch bijzonder technisch is.

Toch vormen inspanningen als deze slechts het gemakkelijkste deel van het probleem.

Het moeilijkste deel is het verkrijgen van de medewerking van politieke, culturele en sociale leiders om de noodzakelijke veranderingen ook werkelijk mogelijk te maken. En voorts het aantrekken van bevoegde mensen om de plattelandsbevolking te onderwijzen, een hart onder de riem te steken en haar betere landbouwmethoden te laten zien — d.w.z. landbouwkundige voordelen te demonstreren die men met de eigen ogen kan waarnemen.

Regeringen zouden de beste mensen moeten aantrekken voor de landbouw: mensen die bereid zijn zich in te zetten voor de plattelandsbevolking en haar behoeften. Maar wat in tal van landen maar al te dikwijls gebeurt als sluitstuk op goed onderwijs, is dat de afgestudeerden volstrekt geen zin meer hebben in het plattelandsleven, en de voorkeur geven aan een kantoorbaan in de stad waar zij de vruchten van hun opleiding kunnen plukken.

In feite is het wereldvoedselprobleem een vraagstuk van de politieke wil en van het nemen van de juiste beslissingen. Alleen regeringen kunnen de landrechten van de boeren beschermen, een redelijke credietverlening garanderen, voor een eerlijk beheer van de gelden zorgen en in de behoeften van plattelandsontwikkeling voorzien.

Landbouwkundige ontwikkeling is een zaak van lange adem. Zij duurt langer dan de ambtsperiode van de meeste ambtenaren. Een gezonde landbouwkundige ontwikkeling vergt stabiliteit van het bestuur om succes te hebben.

Ongelukkigerwijs zijn zowel regeringen als hun onderdanen verstrikt in met elkaar concurrerende en elkaar bestrij-

(Zie verder pagina 22)

JUISTE en efficiënte machines als hulp bij de voedselproductie in de staat Punjab, India (boven); arbeidsintensieve rijstplanting in Kalinga-Apayao op de Filippijnen (onder).

De ECHTE WAARHEID

KAMEROEN

Niet zomaar een willekeurig land!

John Halford

Ik denk dat de meeste lezers van DE ECHTE WAARHEID misschien niet veel weten over de Republiek Kameroen. Toch heeft dit Westafrikaanse land een heel bijzonder karakter.

In een regio waar „voortgang” vaak gemeten wordt aan de mate waarin de dingen „niet achteruit zijn gegaan”, heeft de Republiek Kameroen de problemen van een zelfstandig nationaal bestaan in alle rust opgelost.

Sedert Kameroen een onafhankelijke staat werd, heeft het een weg van gezond verstand en realiteitszin gevolgd. Aan een Amerikaanse regeringsfunctionaris die in dit land had gediend, vroeg ik eens het met één woord te kenschetsen. Hij dacht een ogenblik na en zei toen „nederigheid”. Dat is een vreemde uitdrukking om een land te kenschetsen. Maar in het geval van Kameroen is het zeer toepasselijk.

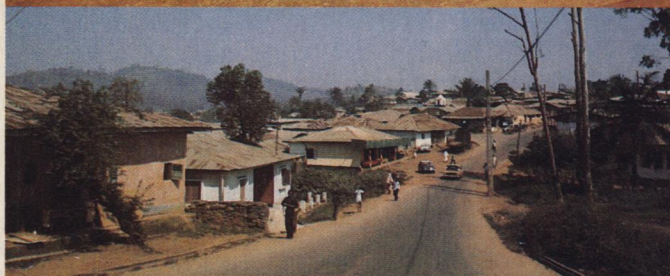
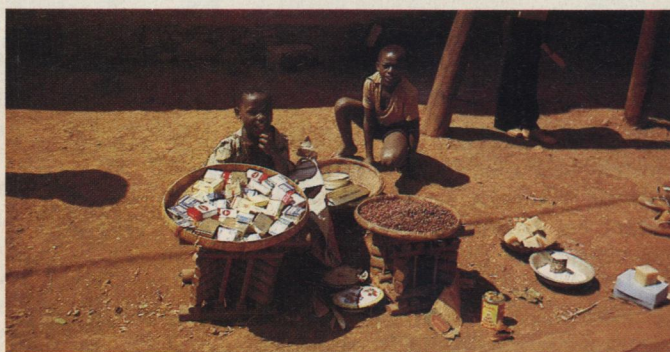
U vindt de Republiek Kameroen in West-Afrika, net in het hoekje van de grote inham in het westen. Het land is ongeveer even groot als Californië en heeft een bevolking van zo'n acht miljoen. Het woord „Kameroen” komt van het Portugese woord voor „steurgarnaal”. De Portugese ontdekkingsreiziger Fernando Po was stomverbaasd over het grote aantal steurgarnalen in de rivieren en in de kustwateren. En dus noemde hij het gebied zonder veel fantasie „Rio dos Camarões” — Rivier van de Steurgarnalen.

Op het eerste gezicht schijnt het land inderdaad alle kenmerken van een derde wereld land te vertonen. Het uitvoerige visum beslaat twee bladzijden van uw paspoort en bij aankomst is er de gebruikelijke verwarring van een luchthaven. En als u eenmaal in het land bent, schijnt iedereen bijzonder bezorgd dat u foto's zou willen maken van al wat als overheidseigendom zou kunnen worden aangemerkt. (Zo verzocht een politieagent mij beleefd doch dringend geen foto te maken waarop een brievenbus zichtbaar zou zijn). Maar de bezoeker moet zich door zoiets niet laten misleiden — Kameroen is beslist geen totalitaire staat waar je je voortdurend zorgen moet maken om het behoud van lijf en leden. U zult zich er welkom voelen — en u zult het ook werkelijk zijn.

Kameroen is een van de meest stabiele landen in Afrika. De eerste president, Ahmadou Ahidjo, oefende bijna 25 jaar

lang op democratische wijze de macht uit — langer dan enig ander gekozen staatshoofd in Afrika. Onlangs ruimde hij vrijwillig het veld ten gunste van de minister-president Paul Biya. Een dergelijke ordelijke machtsoverdracht is ongebruikelijk op een continent dat gewend is aan machtswisselingen die zich voltrekken door middel van staatsgrepen, burgeroorlogen, moorden of militaire coups.

Kameroen is beslist geen rijk land. Zoals de meeste Afrikaanse staten heeft het nog een lange weg voor de boeg

voordat het zijn potentiële mogelijkheden ten volle heeft benut. Het worstelt met een aantal fundamentele handicaps. Tot 1918 was dit gebied een Duitse kolonie. Na de Eerste Wereldoorlog zag Duitsland zich gedwongen zijn overzeese bezittingen op te geven, en het grondgebied van Kameroen werd verdeeld tussen Frankrijk en Engeland. In de stormloop naar Afrikaanse onafhankelijkheid, in het laatst van de jaren '60 en '70, werd uit de voormalige Britse en Franse koloniën de Verenigde Republiek Kameroen gevormd.

Aanvankelijk was de Republiek allesbehalve verenigd. Vier vijfde van de bevolking sprak Frans en was gewend aan

een Frans bestuur. De resterende 20 percent, die hoofdzakelijk in het zuidwesten woonde, was vertrouwd met de Britse koloniale systemen. Om de zaken nog ingewikkelder te maken, was het noorden van het land de Moslim-religie toegedaan en het zuiden het christendom. Voeg daarbij het feit dat de bevolking over bijna 300 verschillende stammengroepen was verdeeld, en je hebt alle elementen voor een internationaal probleem bij elkaar.

Het strekt Ahidjo tot eer dat hij zijn land voorzichtig en eerlijk naar grotere eenheid heeft geleid. Hij realiseerde zich dat een sterk en welvarend land niet in één dag kon worden gebouwd. De nieuwe natie kreeg geen kans zich aan luchtkastelen en grootheidswaan over te geven. Bij zijn ambtsaanvaarding kondigde Ahidjo vastberaden aan, dat zijn land zich niet in wilde avonturen zou storten. Hij

IAN BERRY - MAGNUM

realiseerde zich dat de onafhankelijkheid gepaard zou moeten gaan met verantwoordelijkheidsgevoel. Maar al te dikwijls trachten onervaren en/of onverantwoordelijke leiders het bewijs te leveren dat hun land „volwassen is geworden” door groots opgezette projecten uit te voeren die het niet nodig heeft en die het zich niet kan permitteren . . . vijf sterren hotels om de binnendruppelende bezoekers te imponeren . . . zesbaanswegen die in het niets verzanden, of kleuren-tv terwijl de meeste mensen nog niet eens een radio bezitten. Of, erger nog, er wordt een grootschalige industrialisatie op touw gezet zonder dat er een toereikend reservoir van getrainde arbeidskrachten of een transport- en distributiesysteem beschikbaar is. Zo worden vreemd kapitaal en kostbare bedrijfsmiddelen geleidelijk opgeofferd aan de nationale ijdelheid terwijl het volk voortdurend armer wordt.

Kameroen heeft deze fouten niet begaan. Oppervlakkig gezien lijkt het land armer dan het is. Ten tijde van mijn laatste bezoek was er nog geen nationale tv-omroep (hoewel er wel een op stapel staat voor wanneer de nodige plaatselijke technici zijn opgeleid.) De hoofdwegen zijn nog grotendeels ongeplaveid. Wel is er een langzame, maar betrouwbare spoorwegverbinding tussen de voornaamste centra. De hoofdstad Yaoundé is een plezierige stad, maar zij mist de schittering van andere hoofdsteden.

Door de drang zichzelf op te blazen te weerstaan, heeft Kameroen zijn werkelijke rijkdommen weten te behouden. Dat zijn natuurlijk zijn land en bevolking. In plaats van zich door onberaden industriële buitensporigheden naar de rand van de afgrond te voeren, hebben de bewoners van

Kameroen een bankroet weten te voorkomen door vast te houden aan de landbouw als basis van hun nationale economie. De regering heeft begrepen hoe waardevol het is, vast te houden aan de goede relatie tussen de boer en zijn land. Hoewel er grote aanplantingen bestaan, krijgt ook de kleine planter volledige steun. Velen zijn vrije bezitters van hun grond. Diverse grote landen zouden hieruit een les kunnen leren. Mensen die de trotse bezitters van hun grond zijn, produceren beter en meer. Ook zullen zij in slechte tijden hun land niet zo gauw in de steek laten. Kameroen's weinige grote steden zijn niet overstromd met onteigende boeren. De trek naar de steden is er dan ook het laagst van heel Afrika. De grote meerderheid van de bevolking werkt nog steeds op het land.

De kleinere landbouwer wordt erkend en gerespecteerd als de ruggegraat van de economie. Hij wordt niet aan onnodige beperkingen onderworpen, en wanneer de prijzen van zijn produkten buiten zijn schuld dalen, kan hij op hulp rekenen. Het land is een van de weinige die zichzelf wat voedsel en energie betreft kunnen bedruipen. En, wat ongebruikelijk is voor een derde wereld land, de voedselproduktie neemt sneller toe dan de bevolking. De mensen hebben dan misschien niet veel geld, ze hebben in elk geval geen honger.

Kameroen's investeringen in de landbouw hebben het land in staat gesteld een constructief en menselijk gebaar te maken jegens zo'n 40.000 vluchtelingen uit het naburige, door burgeroorlog geteisterde Tsjad. Wanneer de vluchtelingen bereid zijn de verbouw van koffie — Kameroen's voornaamste exportprodukt — op zich te nemen, kunnen zij van de regering gratis grond krijgen in het onderbevolkte noordelijke deel van het land.

Het is duidelijk waarom „nederigheid” een juiste typering is voor de Republiek Kameroen. Het land heeft weerstand weten te bieden aan de tendens om „snel rijk te worden” en zich tot iets te ontwikkelen dat het niet is — terwijl andere, omliggende landen zich hebben laten meevoeren op de vleugelen van de fantasie. (Het beste voorbeeld is het kortstondig bestaande Centraal Afrikaanse Keizerrijk, waarvan de nu afgezette „imperator” enorme hoeveelheden geld aan zijn verarmde land onttrok voor een verkwistende kroningsceremonie die nauwelijks voor die van Napoleon onderdeed.)

Dat neemt niet weg dat de leiders van Kameroen zich, toen dit land zijn onafhankelijkheid verwierf, bewust waren van het feit dat de nieuwe staat in de moderne wereld onmogelijk zou kunnen gedijen wanneer hij zich uitsluitend op de landbouw bleef toelagen. Gelukkig staan het land andere hulpbronnen ter beschikking die geëxploiteerd kunnen worden. Maar niet door onbesuisde industrialisatie, en niet door een wissel op de toekomst te trekken door zich afhankelijk te maken van buitenlandse hulp. Hoewel niet gekant tegen enige buitenlandse hulp, hield president Ahidjo zijn volk voor: „. . . wij kunnen niet al onze behoeften aan investeringen bevredigen door middel van buitenlandse hulp. *Wij kunnen alleen baat hebben van wat ons iets kost.*” Ook waarschuwde hij hen: „Industrialisatie is geen doel op zichzelf.”

Dit was verstandige taal, en zijn woorden werden gevolgd door een even verstandige politiek. De regering was zich bewust van het gevaar van afhankelijkheid van geïmporteerde olie. In plaats daarvan (Zie verder pagina 24)

NOSTRADAMUS

Zijn zijn profetieën juist?

Michael A. Snyder

Heeft dit 16e eeuwse
medium de toekomst in kaart gebracht?

De zomer van 1981 was een periode waarin in Europa een aantal opmerkelijke gebeurtenissen plaatsvond. Enkele maanden eerder was er in Frankrijk ondanks een Westerse golf van politiek conservatisme een socialist onstuitbaar naar de macht geklommen. Toen kwam de bijna geslaagde aanslag op een paus. En tot verbazing van velen braken er rellen uit in Engeland.

Los van elkaar staande gebeurtenissen? Op het eerste gezicht zou men dat wel denken.

Een nieuwe vertaling van een Middeleeuws profetisch boek veroorzaakte enige beroering in Europa, omdat dit boek de bovenstaande drie gebeurtenissen bijna vier eeuwen van tevoren leek te voorspellen.

„Romeinse Paus, nader niet de stad waarin de twee rivieren baden”, luidt de vertaling van de onduidelijke Franse geschriften van een 16e-eeuwse doctor in de geneeskunde, Michel de Nostredame — beter bekend als Nostradamus. „Uw bloed en dat van uw volgelingen zal vloeien bij deze plaats wanneer de roos zal bloeien.”

Mysterieuze poëzie

Dit vers is afkomstig uit *The True Centuries*, een boek verdeeld in tien secties van ongeveer 100 verzen of kwatrijnen. Dit specifieke vers is nummer 97 van boek II.

Op het eerste gezicht lijken deze woorden op een mengelmoes zonder enige betekenis. Jean-Charles de Fontbrune (pseudoniem) echter, een directielid van een Frans farmaceutisch bedrijf, beweert een verklaring te

hebben gevonden voor de „roos” in het laatste deel van het vers. Hij beweerde dat het het partijsymbool was van de Franse president, François Mitterrand. In de campagne van 1980-81 had president Mitterrand vaak een vers afgesneden roos omhooggehouden als symbool voor toekomstige welvaart. Maar eerder heeft de Westduitse kanselier Helmut Schmidt ook een roos omhooggehouden bij de overwinning van zijn partij!

Het bloeien van de Franse politieke roos gebeurde minder dan een jaar voordat paus Johannes Paulus II neergeschoten werd terwijl hij aanhangers begroette op een plein in Vaticaanstad, vlakbij de Tiber. Verscheidene katholieken die trachtten een glimp op te vangen van hun religieuze leider vielen onder het scherpe geweervuur van de moordenaar. Het „bloed . . . van uw volgelingen”, zo wordt gezegd, werd vervuld bij deze daad.

Elders in de onduidelijke, kriebelige geschriften van Nostradamus wordt gesproken over geweld in Engeland. Toen er in de zomer van 1981 onverwachts relletjes uitbraken in Liverpool, voegden sommige mensen deze verzen toe aan de voorspelling.

Louter toeval?

Beslist niet, dachten duizenden mensen terwijl ze meer dan 700.000 exemplaren verslonden van de nieuwe, met de computer voorbereide vertaling en interpretatie van de kwatrijnen van Nostradamus. De Fontbrune had verscheidene van de kwatrijnen die oorspronkelijk toegeschreven waren aan andere pausen en politieke leiders genomen en ze een nieuwe bestemming gegeven. Zelfs van het vers (II,97) dat naar men veronderstelt de kogelwond van Johannes Paulus voorspelt, werd oorspronkelijk gedacht dat het een beschrijving was van de dood van paus

Pius VI in het Franse Valence, in 1799.

Maar de nieuwe vertaling, *Nostradamus: Historien et Prophète* (Nostradamus: Historicus en Profeet) heeft een wijdverbreide angst doen ontstaan, tot op zulke hoogte dat De Fontbrune later in het openbaar klaagde: „Ik word bang van de paniek die mijn boek over Nostradamus in Frankrijk heeft ontkeend.”

Nationale angst

Waarom die paniek? Omdat de 565 bladzijden tellende vertaling aantoont dat meer dan twee derde van de 1050 kwatrijnen van Nostradamus afschuwelijke gebeurtenissen beschrijft die volgens schema in deze eeuw plaats zouden moeten vinden.

Volgens de interpretatie van verschillende personen voorspelt Nostradamus dat er voor het einde van deze eeuw een gloeiende meteor in de Indische Oceaan zal vallen, die ontzaglijke vloedgolven zal veroorzaken die het grootste deel van Zuid-Azië en Australië zullen verzwelgen (I, 69); de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie zullen zich verenigen in een ontzagwekkend economisch en militair verbond (VI,21); een donkere Arabische prins zal opstaan en de wereld in een nucleaire, chemische en biologische oorlog storten, beginnend in het Midden-Oosten (V,25,78; VI,80); Europa zal bezwijken onder de daaropvolgende slachting, en slechts weinig mensen zullen na 1999 nog leven.

Het resultaat van het boek van Nostradamus?

Een vooraanstaand Frans nieuwsmagazine verklaarde: „Angst is een afzetgebied geworden. Honderd dagen nadat ze Mitterrand aan de macht hebben gebracht, betalen onze burgers 50 gulden voor een exemplaar (van het

Welke verborgen bron heeft Nostradamus geraadpleegd?

De poëtische kwatrijnen van Michel de Nostre-Dame zijn al meer dan 400 jaar een bestseller.

Erika Cheetham, van de universiteit van Oxford, beweert dat „Nostradamus [de naam waaronder Michel de Nostre-Dame bekendstaat] waarschijnlijk de enige schrijver is die zou kunnen zeggen dat zijn werk al meer dan 400 jaar herdrukt wordt, met uitzondering van de Bijbel. De belangstelling die hij opwekt is buitengewoon” (*The Prophecies of Nostradamus*, p. 12).

De belangrijkste reden voor deze populariteit is het feit dat de kwatrijnen van Nostradamus opmerkelijk accurate profetieën lijken te bevatten.

In boek IX, verzen 20 en 34, schrijft Nostradamus over de vlucht van de Franse koning Lodewijk XVI naar het Franse Varennes, bijna 250 jaar voordat dit plaatsvond. In boek II, vers 51, lijkt hij de grote brand van Londen van 1666 te voorspelen.

Ook lijkt hij in verscheide-

ne verzen een voorspelling te geven van de loopbaan van Napoleon (I, 23,59-60; III,35; IV,37,54; VIII,57) en Adolf Hitler (III,35,58; V,29; VI,50-51; IX,90).

Hoe kan men dit verklaren? Voor 95 procent wordt dit verklaard door het feit dat de meeste mensen die Nostradamus bestuderen bepaalde gebeurtenissen zelf toeschrijven aan zijn geschriften *nadat* ze hebben plaatsgevonden!

Nostradamus heeft zijn geschriften met opzet onbegrijpelijk gemaakt door een poëtische mengelmoes van Frans, Latijn, Grieks, Italiaans en andere talen. Hij beweerde dat dit diende om zichzelf te beschermen.

Visioenen van de toekomst?

In de openingskwatrijnen van Boek I geeft Nostradamus een beschrijving van wat volgens zijn eigen zeggen zijn belangrijkste methode van waarzeggen was:

„Alleen in de nacht in geheime studie, wordt het [een kom water] geplaatst op een

bronzen driepoot. Uit de leegte komt een kleine vlam . . .

„De roede in de hand wordt in het midden van de benen van de driepoot geplaatst. Met water besprenkelt hij zowel de zoom van zijn kleed als zijn voet. Een stem, angst; hij [Nostradamus] huivert in zijn gewaad. Goddelijke pracht; *de god zit vlakbij*” (Boek I, vers 1-2, nadruk van ons, red.).

Nostradamus maakte ook gebruik van andere occulte methodes. Hij bezat een uitgebreide occulte bibliotheek, die hij later verbrandde. In het voorwoord van zijn boek, opgedragen aan zijn zoon (*Préface à mon fils*), schreef hij over zijn uitgebreide bibliotheek: „Vrezend wat er in de toekomst zou kunnen gebeuren, offerde ik ze [de occulte boeken], na ze gelezen te hebben, aan Vulcanus, en toen ze in het vuur ontbrandden, kwam uit de vlam . . . een ongewone helderheid voort, helderder dan het licht van de natuurlijke vlam, meer gelijkend op de explosie van kruut, die

een subtiele verlichting over het huis wierp.”

Wat was de bron van de profetieën van Nostradamus? René Noorbergen, de schrijver van een verklarend boek over de kwatrijnen van Nostradamus, schreef: „Of de meerderheid van zijn visioenen afkomstig was . . . van psychische inspiratie, zwarte kunst, tarotkaarten of een verjijnde vorm van hekserij, zullen we waarschijnlijk nooit weten. We kunnen echter concluderen, dat zijn verborgen bron veel wist over de loop die de geschiedenis zou nemen en mogelijk de macht had om een aantal van de belangrijkste toekomstige historische ontwikkelingen te beheersen of op zijn minst te beïnvloeden” (*Nostradamus Predicts the End of the World*, pp. 3-4).

Een verborgen bron?

Een ernstige waarschuwing

Een oud boek van veel groter gezag, dat vele eeuwen aan Nostradamus voorafgaat, *waarschuwt* tegen deze soort raadpleging. De Bijbel, een bron die vaak over het hoofd wordt gezien, openbaart het bestaan van een verborgen dimensie — een dimensie die bevolkt

boek van De Fontbrune) om te rillen van angst.”

Als een haast exacte kopie van de paniek in 1981 door de profetieën van Nostradamus, was Frankrijk aan het eind van de 19e eeuw eveneens verstijfd van angst voor een schijnbaar voorspelde catastrofe. In een opwindende interpretatie van Nostradamus werd toen beweerd dat de koningen van het Huis Bourbon zouden terugkeren op de troon. De interpretatie was onjuist en werd geen werkelijkheid.

Is het mogelijk om de toekomst te kennen? Sommigen wenden zich tot de geschriften van Nostradamus. Anderen tot I Tjing-munten en verscheidene andere zaken om er achter te komen wat de toekomst in petto heeft.

Maar welke criteria moeten gehanteerd worden om vast te stellen of deze bronnen eigenlijk wel betrouwbaar zijn? Zou u vertrouwen kunnen stellen in Nostradamus?

Merk op wat Nostradamus zelf zegt over de wijze waarop hij zijn profetieën ontvangen heeft.

In de eerste twee kwatrijnen van zijn boek onthult Nostradamus dat hij keek in een kom water op een driepoot. Vanaf dat punt raakte hij dan in trance, waaruit hij later weer bijkwam om op te schrijven wat hij volgens zijn eigen beweringen had gezien. Naast deze visioenen maakte Nostradamus ook gebruik van astrologie en probeerde hij in contact te treden met de doden. In het voorwoord van zijn boek, dat opgedragen is aan zijn zoon,

beweerde Nostradamus dat al zijn visioenen afkomstig waren van de Schepper God, die geopenbaard wordt in de oude geschriften die tegenwoordig bekend staan als de Bijbel. Hoewel hij zwakjes toegaf dat de Bijbel alle middelen die hij gebruikte om zijn visioenen te krijgen veroordeelt, verklaarde hij: „We moeten de kritische astrologie uitsluiten van deze (bijbelse) veroordeling.”

Deskundigen merken ook op dat de door Nostradamus gebruikte methode van de kom met water eeuwen eerder al uitgevonden was door de 4e-eeuwse neo-Platonist Iamblichus. Zijn boek (*De Mysteris Egyptorum*; Over de mysteriën van Egypte) gaf een gedetailleerde beschrijving van deze methode en werd gepubliceerd in 1547 — en

wordt door geestelijke wezens.

Deze wereld van geesten bestaat uit God de Vader, Jezus Christus en een onafzienbaar gezelschap van machtige engelen. Hiertegenover — en geoorloofd de geest van sterfelijke mensen te beïnvloeden — openbaart de Bijbel een groep van sluwe, wedijverende geestelijke wezens onder leiding van een geest die in de Bijbel bekendstaat als de Tegenstander of Satan.

De apostel Paulus identificeert Satan als „de god dezer eeuw” (2 Kor. 4:4). Vergelijk dit met het kwatrijn van Nostradamus waarin staat „de god zit vlakbij” — een wezen waarvan Nostradamus dacht dat het de heilige Geest van God was.

Maar wat de heilige Geest van God *werkelijk* in de Bijbel openbaart, is een wereld van geestelijke wezens — tegenwoordig bekend als demonen — die door middel van willige mensen de toekomst trachten te voorspellen! Neem het voorbeeld dat opgetekend staat in Handelingen 16:16: „En het geschiedde . . . dat een zekere slavin, die een *waarzeggende geest had*, ons tegen-

kwam, welke aan haar eigenaars met *waarzeggen* veel voordeel aanbracht.”

Ons wordt geboden: „Gij zult u niet wenden tot de geesten van doden of tot waarzeggende geesten, *gij zult hen niet zoeken*, om u met hen te *verontreinigen*: Ik ben de Here, uw God” (Lev. 19:31).

Weinigen beseffen dat demonen zich bezighouden met de geestelijke vernietiging van de mens! Zij verzetten zich onveranderlijk tegen Gods levenswijze en het ongelooflijke potentieel van de mens om letterlijk zonen van God te worden! De Bijbel onthult dat God voor een periode van 6000 jaar een fundamenteel beleid volgt waarbij Hij zich niet met de menselijke verhoudingen bemoeit. De eerste mensen wilden dat zo! Zij wilden niet dat God hun zou zeggen hoe zij hun leven moesten inrichten. God komt nu alleen tussenbeide als dit in overeenstemming is met zijn goddelijke doel voor de mens.

Even weinig mensen begrijpen dat God Satan en zijn demonen enige vrijheid toestaat om, in wisselende mate, de menselijke gebeurtenissen te *beïnvloeden* en

te beheersen! (Job 1:6-12.)

God openbaart dat Satan en zijn demonen zich *niet* verplicht voelen om de waarheid te spreken! God kenschetst Satan als „de vader der leugen” (Joh. 8:44). De Bijbel openbaart dat God een *leugengeest* toestaat bezit te nemen van hen die zichzelf tot profeet uitroepen (1 Kon. 22:23).

Hun handelwijze is gewoonlijk, zoals in het geval van Nostradamus, om bepaalde kleine gebeurtenissen te voorspellen.

Zo gauw ze een zekere mate van geloofwaardigheid bereikt hebben, komen ze onmiddellijk voor de dag met verwarrende profetieën, die met opzet moeilijk te begrijpen zijn en *wegvoeren* van Gods geopenbaarde doel.

De kosten van de occulte wetenschappen

De laatste beschikbare cijfers tonen dat er vele *miljoenen* besteed worden aan waarzeggerij, astrologie en ander occult materiaal.

In Frankrijk is waarzeggerij al meer dan een eeuw verboden. In dit vaderland van Nostradamus is de officiële straf voor veelvoudige overtreders van dit verbod in

1945 verhoogd tot acht dagen hechtenis.

Toch raadplegen volgens het Franse Nationale Bureau voor Statistiek meer dan 100.000 Parijzenaars regelmatig meer dan 6000 astrologen! Hetzelfde bureau verklaarde dat meer dan 34000 toekomstvoorspellers jaarlijks meer dan *300 miljoen* gulden ontvangen voor hun diensten!

Dit is een ongelooflijk kostbare praktijk — ongeacht in welk land zij wordt uitgeoefend.

Maar deze praktijk is vooral gevaarlijk in Europa, waar men op zoek is naar antwoorden — waar het altijd aanwezige gevaar van oorlog dreigt. Geen wonder dat men alles aangrijpt om iets over de toekomst te weten te komen.

De toekomst van de hele mensheid wordt op gezaghebbende wijze in de Bijbel geopenbaard. Neem een exemplaar en *lees* het!

Wij kunnen u in aansluiting op dit artikel twee boekjes aanbieden *Waar toe bent u geboren?* en *Het boek Openbaring eindelijk onthuld!* U kunt dit zonder enige verplichting bestellen. Er is echte waarheid beschikbaar in deze verwarde wereld. □

bijna zeker gelezen door Nostradamus.

Het simpele feit dat Nostradamus middelen gebruikt voor zijn voorspellingen die in de Bijbel verboden worden, *bewijst* dat de Schepper God niets te maken heeft met deze profetieën.

Hoe luidt het gebod van God? „Gij zult u *niet wenden* tot geesten van doden of tot waarzeggende geesten” (Lev. 19:31).

We zien dus dat de bewering van Nostradamus dat hij goddelijke hulp heeft gehad bij zijn waarzeggerij *vals* is.

Testen en bewijzen

Een ander belangrijk punt van kritiek op Nostradamus is dat zijn profetieën pas juist geïnterpreteerd kunnen wor-

den *nadat* de voorspelde gebeurtenis plaatsgevonden heeft!

Eén auteur van een interpretatie van Nostradamus geeft toe: „Voor zover ik weet, heeft Nostradamus geen ‘sleutel’ nagelaten tot zijn voorspellingen. Als hij dat al gedaan heeft, is die sleutel zeker verloren gegaan . . . De noodzaak om zijn voorspellingen te interpreteren zonder een dergelijk hulpmiddel heeft geleid tot merkwaardige en zeer van elkaar verschillende versies van zijn kwatrijnen.”

Verder zijn veel van de profetieën van Nostradamus eenvoudig *onjuist!*

In 1564, bijna tien jaar nadat de eerste editie van zijn kwatrijnen gepubliceerd was, voorspelde Nostradamus dat de Franse koning Karel IX een lang leven zou hebben van 90 jaar.

De koning stierf slechts 10 jaar later, op de jeugdige leeftijd van 24.

In boek VI, vers 62, voorspelde Nostradamus een 16e-eeuwse Italiaanse unie tegen Frankrijk. Dit is nooit werkelijkheid geworden.

De meeste 20e-eeuwse edities van het boek van Nostradamus laten voor het gemak het voorwoord weg, waarin samen met andere onjuiste profetieën onder meer voorspeld wordt: „Vanaf de tijd dat ik dit schrijf (in 1555), zal de wereld voortdurend 177 jaren, 3 maanden en 11 dagen verstreken zijn, door dodelijke epidemieën, lange hongersnood en oorlogen . . . verminderd zijn en haar bevolking zo teruggelopen dat er nauwelijks handen genoeg zullen zijn voor de landbouw.”

Iedere geschiedenisstudent weet dat

177 jaar later, in 1732, Europa — in plaats van verminderd te zijn — druk bezig was met het koloniseren en opbouwen van grote rijken. Slechts enkele tientallen jaren later zou de Industriële Revolutie — die trouwens in geen enkele vorm door Nostradamus voorspeld is — de Britse volken en later de Verenigde Staten plotseling in een positie plaatsen van buitengewone macht en invloed.

De daaropvolgende ontwikkeling van landbouwgereedschappen had wel tot gevolg dat „minder handen bezig waren in de landbouw”, maar in lijnrechte tegenstelling tot de verklaring van Nostradamus ontstond er door de resulterende grote voedselvoorraad en de betere levensomstandigheden een onvoorstelbare bevolkingsgroei.

Nostradamus is om kort te zijn een zeer slechte profetie — als men hem al een profetie zou kunnen noemen.

Ware profetie

Maar terug naar ons andere punt. *Zijn* er eigenlijk wel profetieën die begrepen kunnen worden voordat de gebeurtenis plaatsvindt? Zijn er eigenlijk wel profetieën die rationeel zijn en die volkomen begrijpelijk zijn?

Het antwoord is een ondubbelzinnig JA.

U zult ontdekken dat alleen de profetieën in de Bijbel rationele, begrijpelijke profetieën blijken *die waarheid bevatten!*

In de wetenschap dat er een ontzagwekkende Schepper God *bestaat*, merken we op wat dit Wezen onthult in zijn oude, geopenbaarde Woord: „Denkt aan hetgeen vroeger, vanouds, gebeurde; Ik immers ben God, en er is geen ander, God, en *niemand* is Mij gelijk; Ik, *die van den beginne de afloop verkondig* en vanouds *wat nog niet geschied is* . . . Ik heb gesproken, *Ik doe het ook komen*” (Jes. 46:9-11).

Wat staat deze duidelijke taal verfrissend *ver af* van de kriebelige, onduidelijke woorden die men tegenkomt in de geschriften van Nostradamus en andere zogenaamde profeten.

De Bijbel begrijpen

Vele mensen die de Bijbel willen begrijpen, begaan twee fundamentele fouten die hun volle begrip in de weg staan.

De eerste fout is om de overkoepelende doelstelling en het raamwerk van Gods plannen, die zo briljant in de

Bijbel worden ontvouwd, over het hoofd te zien en te negeren.

De tweede fout is dat mensen de Bijbel trachten te verklaren *zonder* hem te begrijpen!

Weinigen realiseren zich dat de Bijbel zó geschreven is dat hij duidelijk begrepen kan worden door hen die geroepen zijn door God en zijn heilige Geest hebben ontvangen, maar niet door hen die niet geroepen zijn door God en die hun eigen weg willen volgen.

Een rijke financiële ambtenaar van een grote oude natie erkende zijn onvermogen om eenvoudige geschriften te begrijpen (Hand. 8:30-31). Net als miljoenen mensen na hem begreep hij op dat moment niet dat het om de Bijbel te doorgronden „wet op wet, eis op eis . . . hier wat, daar wat” moest zijn (Jes. 28:10).

Om het in duidelijke en moderne taal te zeggen: de Bijbel lijkt op een grote puzzel. Men moet alle stukjes sorteren en in elkaar passen om het geheel te zien.

Maar het vermogen om het geheel te zien en te begrijpen kan niet verkregen worden, tenzij men een enkele, specifieke sleutel bezit.

De enige manier om „de code van de Bijbel te breken” — om in staat te zijn op juiste wijze „eis op eis” te plaatsen — is door Gods heilige Geest!

En het zou niet onjuist zijn als we zeggen dat de heilige Geest van God doorgaans *niet* gebruikt wordt bij de interpretaties van de profetieën van de Bijbel.

Hoe we Gods Geest kunnen ontvangen

Het geopenbaarde middel om de heilige Geest van God te ontvangen wordt gevonden in Handelingen 2:38: „Bekeert u . . . laat u dopen . . . en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.”

Maar slechts heel weinig mensen begrijpen ten volle wat „bekeert u” betekent. Zich bekeren betekent *de manier waarop men leeft wijzigen*.

Wat moet u veranderen? U moet eenvoudig ophouden met zondigen. Wat *is* zonde?

„De zonde is wetteloosheid” (1 Joh. 3:4). De wet is samengevat in de Tien Geboden (Ex. 20:1-17).

Om u te bekeren, moet u dus ophouden Gods wet te overtreden en beginnen de levenswijze in praktijk te brengen die het doel van de wet *vervult*

(Rom. 13:10) — een levenswijze van liefde. Deze levenswijze heeft God zelf in de Bijbel beschreven.

Wanneer u eenmaal begint Gods wet te volgen door geloof en de voorwaarden van de doop en het geloof vervult, geeft God u zijn heilige Geest, die de mysteries van de Bijbel *ontsluit*. Dan bent u in staat om te begrijpen wat God geschreven heeft — inclusief de profetieën, die ongeveer een *derde deel* van het geschreven woord beslaan!

Wanneer u Gods Woord leest en begrijpt nadat u de Geest ontvangen heeft, zult u samen met de apostel Petrus zien en begrijpen „dat *geen* profetie der Schrift een eigenmachtige uitlegging toelaat” (2 Petr. 1:20).

God alleen onthult de betekenis van de bijbelse profetieën, „want nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar, door de heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godsweg gesproken” (vers 21).

De ECHTE WAARHEID brengt nu iedere maand met grote nadruk zijn laatste waarschuwing in zes talen en vele miljoenen exemplaren. Zijn boodschap is geen menselijke boodschap die uitgedacht is door sterfelijke schrijvers.

Het tijdschrift versterkt slechts een profetische boodschap (Jes. 40:9-10) die duizenden jaren geleden is geopenbaard en waarvan God eist dat die met gezag wordt verkondigd „in de hele wereld tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde gekomen zijn [van het tijdperk der mensen]” (Matth. 24:14).

Deze boodschap is er een van hoop, van het opnieuw vestigen van een volmaakt, goddelijk gezag over de aarde om wereldvrede te brengen.

Gods Woord waarschuwt deze generatie speciaal om op te passen voor mensen „die tekenen doen” (Openb. 16:14) en die zelfs zullen beweren van God te zijn, maar niet kijken „tot de wet en tot de getuigenis! Voor wie *niet spreekt* naar dit woord [Gods geopenbaarde wet], is er geen dageraad [begrip]” (Jes. 8:20).

Zelfs als de naties als geheel niet reageren op deze boodschap en niet oproepen tot bekering (Ezech. 33:11), respecteert God de pogingen van de weinigen die dat wel doen: „De Here talmt niet met de belofte [van het eeuwige leven] . . . maar Hij is lankmoedig jegens u, *daar Hij niet wil, dat sommigen verloren gaan*, doch dat *allen* tot bekering komen” (2 Petr. 3:9). □

HELP UW KINDEREN FINANCIËLE VALKUILEN TE VERMIJDEN

Dan C. Taylor

Maakt het bijbrengen van goede financiële gewoonten werkelijk wat uit?

In 1981 kwam Lester Rand van de „Rand Jeugdenquête” erachter dat er een geleidelijke achteruitgang te constateren is in een eenvoudige, maar essentiële financiële gewoonte: spaarzaamheid.

Rand kwam tot de bevinding dat 65% van de 3.091 tieners die hij over heel Amerika had geïnterviewd thuis zelden of nooit over spaarzaamheid hoorde spreken. Slechts 25 jaar eerder onthulde eenzelfde enquête dat 69% vond dat spaarzaamheid thuis „vaak” werd genoemd.

De Amerikaanse teenagers gaven in 1980 bijna 40 miljard dollar uit aan platen, bandjes, cosmetica, stereo-installaties en andere goederen en diensten. De enquête van Rand onthulde dat 69% van deze jongeren van mening was dat zij als consument „lichtgelovig” waren. Velen kwamen tot de ontdekking dat de aankopen die zij gedaan hadden later ongewenst waren. In 1956 vond slechts 41% van de ondervraagde jongeren zichzelf „lichtgelovig”.

Wat zit er achter deze verandering in opstelling? Een deel van het antwoord op deze vraag bestaat uit een inflatie-psychologie die in de laatste 5 jaar over de hele wereld terrein gewonnen heeft. In wezen heeft de jeugd — net als veel volwassenen — een mentaliteit gekregen van „nu

HAL FINCH—PT

uitgeven want morgen krijg je minder voor je geld”.

Op de vraag of hun ouders spaarzaam waren, zei 67% van de hedendaagse Amerikaanse jonge mensen nee. In 1956 vond 56% dat hun ouders spaarzaam waren.

Prioriteiten

Een verstandige budgettering vormt een belangrijk deel van spaarzaam zijn.

In elk budget hoort het sparen een prioriteit te zijn.

In een vergelijking van spaargelden als deel van het besteedbare persoonlijke inkomen in 1981 spaarde Amerika het minst van de zes vergeleken landen. De gemiddelde Amerikaan spaarde slechts 5,3% van zijn besteedbare inkomen, tegen 10,9% voor de Canadees, 14,2% voor de Engelsman, 14,9% voor de Westduitser, 16,1%

voor de Fransman en 19,4% voor de Japanner.

Het probleem wordt nog groter als men hier een andere statistiek naast houdt. In 1981 vroegen 456.514 personen in Amerika een faillissement aan. Meer dan 6.000.000.000 dollar werd niet uitbetaald aan de kredietverleners.

Koppel de slechte spaargewoonten aan de impulsieve koopgewoonten die het Amerikaanse consumentengedrag overheersen en tel daarbij op een algemeen wanbeheer over het geld, dan is het gemakkelijk om te zien waarom het voorbeeld dat de Amerikaanse ouders geven geen enkel idee van spaarzaamheid in hun kinderen ontwikkelt.

Hoe kunt u nu uw kinderen een manier bijbrengen om met geld om te gaan waar ze in de toekomst wat aan zullen hebben? Hier zijn enkele belangrijke suggesties:

Zelfs als uw kinderen klein zijn — 3-6 jaar — kunt u al beginnen ze iets bij te brengen over geld. De woorden van Salomo bevatten grote waarheid: „Oefen de knaap volgens de eis van zijn weg, ook wanneer hij oud geworden is, zal hij daarvan niet afwijken” (Spr. 22:6).

Neem uw kinderen mee als u boodschappen gaat doen. Leg hun uit waarom u bepaalde dingen koopt. Leer hun om het meeste uit hun geld te halen. De ECHTE WAARHEID heeft haar lezers al lange tijd aangeraden de beste kwaliteit te kopen die men zich kan veroorloven. Dit geldt voor alle koopwaar, van goed en gezond voedsel tot mooie en duurzame kleding.

Wanneer we te maken hebben met een kind dat al bijna naar school gaat — 4-5 jaar — moeten we beginnen hun te leren geld te tellen en hun het belang bijbrengen van het geven en terugkrijgen van de juiste hoeveelheid wisselgeld.

Zakgeld

Als uw kind ouder wordt, is het al gewend aan geld en aan de dingen die men ervoor kan kopen. Nu is de tijd rijp om over zakgeld te gaan denken.

Het is belangrijk om er met uw kind voor te gaan zitten en het te laten helpen samen met u de hoogte van zijn zakgeld te bepalen. Dit zal hem of haar helpen om de eerste beginselen van het budgetteren te leren.

Een belangrijke overweging bij het geven van zakgeld is om consequent te zijn. Tenslotte zouden ook weinig volwassenen erop gesteld zijn om een steeds wisselend inkomen te krijgen.

De voordelen van zakgeld zijn tweeledig. Ten eerste kan een periodiek zakgeld een eind maken aan de pogingen van de kinderen om hun ouders te manipuleren om geld of cadeaus te krijgen. En ten tweede zullen kinderen die zakgeld krijgen hun geld vaak voorzichtig uitgeven.

Later kunt u met uw kinderen de voordelen bespreken van een spaarboekje. Help ze met het stellen van een financieel doel: misschien een fiets, een stereo-installatie, een vakantie.

Betrek tenslotte het hele gezin bij het vaststellen van het huishoudbudget. Dit zal uw kinderen zowel iets bijbrengen over budgetteren als over het financiële beeld van het gezin. Dit laatste kan de eenheid in het gezin bevorderen in tijden van financiële crisis en de kinderen helpen om de financiële wereld van de volwassenen beter te begrijpen.

Als deze suggesties opgevolgd worden of aangepast worden aan uw specifieke situatie, zal uw kind, wanneer hij zijn eerste vakantiebaantje heeft, veel beter voorbereid zijn om met het geld dat hij zal verdienen om te gaan. Hij zal jaren ervaring hebben met het ontwikkelen van verstandige gewoonten inzake geld uitgeven, budgetteren en sparen. En u, als ouders, zult de voldoening hebben dat u uw kind een goede basis van financiële kennis hebt meegegeven. Deze kennis zal uw kind helpen zijn toekomst te plannen en de financiële valkuilen te vermijden waarin zovelen al gevallen zijn. □

DE HONGERIGEN

(Vervolg van pagina 14)

dende politieke stelsels. Alle landen worden verscheurd door de een of andere vorm van racistische onenigheid en sociale verdeeldheid, animositeit, wantrouwen, verwarring, onwetendheid en eigenbelang. Omvangrijke defensievoorbereidingen, enorme bureaucratieën, en maar al te vaak corruptie, verkwisten miljarden met behulp waarvan in de kritieke noden van de landbouw zou kunnen worden voorzien.

De wereld spendeert meer dan 1500 miljard gulden per jaar — meer dan 2½ miljoen per minuut — aan wapens en defensievoorbereidingen. Stel u eens voor wat in een eendrachtig samenwerkende wereld met dat geld zou kunnen worden gedaan om het voedsel- en landbouwprobleem op te lossen. Maar zelfzuchtige houdingen en levenswijzen hebben alle landen van de wereld onder een vloek gesteld.

De verantwoordelijkheid van de rijkere landen

De meer welvarende landen verkwesten nu grote sommen geld en technologie aan een in wezen onbelangrijk soort nationale zelfbevrediging, en aan futiliteiten die elke gril en elke door de moderne aanprijzingsmethoden gestimuleerde vraag moeten bevredigen. Slechts een fractie van al dat geld en al die inspanning zou, wanneer het aan doelmatig landbouwkundig onderzoek en aan de ontwikkeling in hongerige landen werd besteed, veel behoeftige volkeren helpen zichzelf te voeden.

En het zou niet lang duren of men zou de meetbare resultaten kunnen waarnemen. Valse moderne materialistische waarden en een inhalige ethiek hebben bij velen ieder gevoel voor sociale verantwoordelijkheden en prioriteiten doen afstompen.

Het is waar dat sommige delen van de aarde niet in staat zijn meer voedsel te produceren. Veel marginale landstroken kunnen de steeds groter wordende bevolking die gedwongen is er te wonen niet meer voeden als gevolg van oorlogen en andere menselijke conflicten. Of als gevolg van generaties voortdurende, slechte landbouwpraktijken, of ongunstige weersomstandigheden of gebrek aan water. Veel landen zouden hun geboortencijfer verder

moeten verlagen. En nieuw land voor de landbouw geschikt moeten maken. Er bestaat in deze streken geen gemakkelijke uitweg.

Maar in andere gebieden is er nog tijd. Zullen de naties daar ook gebruik van maken? De Bijbel zegt neen!

Toch is er een oplossing op komst!

De werkelijke oplossing

Het goede nieuws is dat de wereldvloek die op de landbouw rust, zal worden opgeheven. Op de bladzijden van uw bijbel wordt een verbazingwekkende industriële revolutie blootgelegd.

Gods plan voor landbouwhervorming begint met het herstel van Gods regering over de aarde. Het omvat gratis productief land voor iedereen. En een behoorlijk crediet voor de ontwikkeling van het platteland. En gunstige weersomstandigheden, regen en vrede zodat de welvaart zich kan ontwikkelen. Zij die bereid zijn Gods wetten te gehoorzamen kunnen hier vast op rekenen.

„En het zal geschieden in het laatste der dagen: dan zal de berg van het huis des Heren vaststaan als de hoogste der bergen [Gods regering], en hij zal verheven zijn boven de heuvelen [de volkeren]. En alle volkeren zullen derwaarts heenstromen en vele natiën zullen optrekken en zeggen: Komt, laten wij opgaan naar de berg des Heren . . . opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen . . . En Hij [Christus] zal richten tussen volk en volk en recht spreken over machtige natiën. Dan zullen zij hun zwaarden tot ploegscharen omsmeden en hun speren tot snoeimessen; geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen, en zij zullen de oorlog niet meer leren” (Jes. 2:2-4).

En er is nog meer nieuws! „De woestijn en het dorre land zullen zich verblijden, de steppe zal juichen en bloeien als een narcis . . . want in de woestijn zullen wateren ontspringen en beken in de steppe, en het gloeiende zand zal tot een plas worden en het dorstige land tot waterbronnen” (Jes. 35:1, 6-7).

„Zie, de dagen komen, luidt het woord des Heren, dat de ploeger zich aansluit bij de maaier en de druiventreder bij hem die het zaad strooit . . .” (Amos 9:13-14).

Moge God die gelukkige oplossing van de voedsel- en landbouwcrisis in de wereld met succes bekronen! □

Van gemaakte fouten leren

In onze technologisch hoog-ontwikkelde Westerse wereld weten velen niet meer wat een van de onmisbaarste sleutels tot nationaal economisch en sociaal succes is.

Orville L. Freeman, voorzitter van Business International Corporation en voormalig Amerikaans minister van landbouw zei het treffend juist: „Geen enkel land, met uitzondering van een klein aantal stadstaten, heeft ooit welvaart gekend en een gezonde economie opgebouwd zonder een solide landbouwkundige basis.”

Sovjet-voorbeeld

Tientallen jaren geleden was Rusland een van de grootste exporteurs van voedingsmiddelen. Maar zijn leiders gaven er de voorkeur aan de geldmiddelen en het intellect van het land voornamelijk in de ontwikkeling van industriële en militaire macht te steken, in plaats van in een efficiënte landbouw.

Veel Sovjet-boeren ontbreekt het aan het juiste begrip voor een goede verzorging van hun oogsten en hun landbouwwerktuigen. Zij moeten het stellen zonder goede wegen, kwaliteitsuitrusting, opslag- en reparatiefaciliteiten. Veel oogsten staan te rotten op de velden of bederven tijdens het transport. De Sovjets moeten grote hoeveelheden buitenlandse deviezen gebruiken om voedsel te kopen dat ze zelf zouden kunnen verbouwen en opslaan.

Oorzaken van de armoede in de Derde Wereld

In het tijdperk na de Tweede Wereldoorlog kwamen de leiders van veel ontwikkelingslanden niet uit een landbouwkundig milieu. Zij maakten een fatale fout. Zij maten hun sociaal-economische vooruit-

gang af aan de maatstaven van het industriële Westen. Zij hoopten dat industriële ontwikkeling hen in staat zou stellen in snel tempo dezelfde welvaart te bereiken als de ontwikkelde landen. Zij haastten zich prestige-objecten te bouwen.

En wanneer de regeringen zich dan al op een tak van landbouw toediepen, was dat vaak op enkele voooraanstaande exportgewassen. Waarom? Om zodoende aan de noodzakelijke deviezen te komen voor de uitvoering van hun industriële, militaire en stedelijke ontwikkelingsprojecten.

Elk land dat zijn industrie en zijn steden tot ontwikkeling wil brengen maar dat nog niet in staat is de eigen bevolking te voeden door een tekort aan stapelproducten, ondermijnt zijn groei en het uiteindelijke succes waarnaar het streeft. Daar zijn twee belangrijke oorzaken voor.

Altijd wanneer een land onvoldoende voedingsmiddelen produceert, moet het tegen hoge kosten voedsel importeren en transporteren. Die kosten wedijveren met de financiële reserves die voor andere ontwikkelingsprojecten moeten worden aangehouden, en putten deze langzamerhand uit.

De bijgevolg ontstane vermindering van koopkracht van de omvangrijke arme plattelandsbevolking vormt een belemmering om zich de produkten van hun eigen jonge industrie te permitteren. Vaak moeten deze industrieproducten worden geëxporteerd en gesubsidieerd (waardoor opnieuw ontwikkelingsgeld verloren gaat) omdat ze met scherpe concurrentie van meer efficiënt werkende producenten in het buitenland te kampen krijgen. Daar komt bij dat de

inkomsten uit de weinige marktgewassen vaak moeilijk te voorspellen zijn als gevolg van de snel veranderende wereldvraag en de onstabiele prijzen.

Op den duur zijn landbouwgebieden niet in staat de druk van een groeiende bevolking te weerstaan. Voeg daarbij ongunstige weersomstandigheden,

JONATHAN WRIGHT, LIAISON

schulden en oorlogen, en men begrijpt waarom gedesillusioneerde en van hun land beroofde massa's dan naar stadsgebieden vluchten, in de hoop daar voedsel en werk te vinden. Maar wat velen vinden, is alleen maar nog meer armoede en honger en een nieuw soort vuil.

Wanneer de plattelandsbevolking eenmaal haar land ontvlucht, veroorzaakt dat een nieuwe aanslag op de schamele middelen van hun vaderland. De regeringen zien zich dan gedwongen de uit de export van marktgewassen verkregen financiële reserves aan te wenden voor de import van stapelproducten om er de voortdurend in aantal toenemende, geen voedsel producerende stedelijke bevolking mee te voeden. Met een welvarende landbouw zouden al deze uitgaven vermeden kunnen worden.

Bruikbare oplossingen

Verbetering van de agrarische ontwikkelings- en steunverlenende diensten in

landbouwgebieden zou de stabiele werkgelegenheid en de sociale zekerheid kunnen verschaffen die de plattelandsbevolking zoekt en waaraan zij zo'n grote behoefte heeft. Een dergelijke dienstverlening zou haar leven zin en voldoening geven door henzelf en anderen van voedsel en veelsoortige produkten te voorzien. En succesvolle boeren zouden een veel gelukkiger bestaan vinden in de eigen bekende

omgeving en in het eigen cultuurpatroon.

Verhoging van de welvaart van de landelijke gebieden in ontwikkelingslanden door middel van de verbouw en verkoop van surplus-voedsel aan stedelijke gebieden of voor de export, opent nieuwe economische mogelijkheden en markten waarvan het hele land kan profiteren. Door hun agrarische overschotten te verkopen verhogen de landbouwers hun inkomen, waardoor zij zich meer goederen en diensten kunnen permitteren. Welvarende boeren kunnen ook een *primaire* bron van investeringen in de industriële ontwikkeling van hun land zijn.

De honger in voedselarme landen kan niet worden uitgebannen wanneer men er niet eerst in slaagt een einde te maken aan de armoede op het platteland. En de armoede in deze landen kan niet worden opgeheven zonder een succesvolle ontwikkeling van platteland en landbouw!

KAMEROEN

(Vervolg van pagina 16)

wordt het hydro-elektrische potentieel van de rivieren getemd, waardoor voor een groot deel in de nog bescheiden energiebehoefte kan worden voorzien. Bijgevolg is het land nu in staat een overschot aan olie te exporteren — nog niet op grote schaal, maar als een territoriaal conflict met Nigeria kan worden opgelost ziet de toekomst er rooskleurig uit. Het land beschikt ook over gezonde reserves aan aluminium, aardgas, ijzererts en steenkool. Ook bevat het mogelijk afzettingen van edele metalen.

Na twee decennia van onafhankelijkheid heeft Kameroen nog tal van problemen op te lossen. Het onderwijs heeft prioriteit. De meeste mensen zijn er nog analfabeet, en er is een groot tekort aan geschoolde arbeidskrachten. De bewoners van Kameroen hebben een gezonde en vriendelijke relatie met de oude koloniale landen behouden — in het bijzonder met Frankrijk. Er bestaat geen vals gevoel van trots wanneer het erom gaat hulp te vragen als die noodzakelijk is, en als men zich die kan permitteren zonder afbreuk te doen aan de nationale waardigheid.

Het is in onze tijd de simpele werkelijkheid dat vrijwel alle landen van Zwart Afrika met ernstige problemen te kampen hebben — die zij niet alleen aan zichzelf te wijten hebben. De jaren onder hun koloniale meesters waren niet alleen maar zegenrijk, en veel van deze landen grepen dan ook naar de onafhankelijkheid of kregen die toebedeeld terwijl ze er eigenlijk nog niet helemaal klaar voor waren. Dikwijls werden zij opgezaald met grenzen die lang geleden door de een of andere Europese commissie werden vastgesteld in plaats van door mensen die werkelijk verstand hadden van Afrika. De bevolking van Afrika lijdt in het algemeen aan ziekten die elders op aarde zijn uitgeroeid. In weerwil van een hoge kindersterfte neemt de bevolking sneller toe dan het aanbod van tot ontwikkeling gebrachte hulpbronnen. Men kan die tragische omstandigheden slechts met diep medegevoel gadeslaan. Toch dienen die landen zich te realiseren dat ze veel van deze narigheid aan zichzelf hebben te wijten, bijv. door enorme leningen te sluiten en het geld dan

onverstandig te besteden. Zij gaan zich te buiten aan kostbare „prestige objecten” die ineens stortten voordat ze zijn uitgevoerd. En vervolgens verkwisten ze kostbare hulpbronnen en intellect door in plaats van aan hun binnenlandse problemen te werken, op de internationale podia naar invloed te streven.

Dat is waarin de Republiek Kameroen zich onderscheidt. Hoewel men nog een lange weg voor zich heeft, is er wezenlijke voortgang geboekt. De leiders van het land hebben zich internationaal geen naam verworven. Maar zoals Salomo in het boek Spreuken schreef: „ootmoed gaat vooraf aan de eer” (Spr. 15:33). De bewoners van Kameroen zijn nederig geweest. Zij zijn hun situatie realistisch tegemoet getreden, en hebben niet gepoogd iets te worden dat zij niet waren. Hun voorbeeld dient niet onopgemerkt of ongeregistreerd te blijven.

Geen enkel land zal geheel aan de problemen van de komende jaren weten te ontsnappen. De gebeurtenissen op het Europese continent zullen weldra het aanzicht van de hele wereld wijzigen. De landen van Zwart Afrika zullen mogelijk niet in een positie zijn om veel invloed te hebben op wat er gaat gebeuren. Maar dat neemt niet weg dat Kameroen momenteel in een betere positie dan de meeste van die landen verkeert om de storm uit te zingen. Moge de nieuwe president voortgaan zijn land langs dezelfde weg van het gezond verstand naar nationaal succes te leiden. □

Persoonlijk

(Vervolg van pagina 1)

„Toen Hij [Jezus] dit sprak, geloofden velen in Hem. Jezus dan zeide tot de Joden, die in Hem geloofden: Als gij in mijn woord [boodschap] blijft, zijt gij waarlijk discipelen van Mij en gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken” (Joh. 8:30-32).

Hun antwoorden waren sarcastisch en vijandig. Zij waren nakomelingen van Abraham, en waren dus al vrij.

„Ik weet, dat gij Abrahams nageslacht zijt”, antwoordde Jezus, „maar gij tracht Mij te doden, omdat mijn woord [evangelieboodschap] bij u geen plaats vindt.” Zij geloofden in de boodschapper, maar zij *verwierpen zijn*

boodschap — en geloofden niet wat Hij zei! Jezus vervolgde: „Maar nu tracht gij Mij te doden, een mens, die u de waarheid [het Evangelie] gezegd heeft.”

Later zei Jezus: „Maar omdat Ik u de waarheid zeg — Mij gelooft gij niet . . . waarom gelooft gij Mij niet?” (vers 45-46.)

Nog voor het einde van de eerste eeuw werd de boodschap onderdrukt en vervangen door een ander, een vals „evangelie”. Christus' boodschap werd niet meer aan de wereld gepredikt tot nu, de tweede helft van de twintigste eeuw.

Maar God droeg er zorg voor dat zijn woord — zijn boodschap voor de mensheid — geïnspireerd werd *opgeschreven*. Maar tegenwoordig prediken de godsdiensten die zich de naam van Christus hebben toegeëigend, nog altijd over de **PERSOON** Christus — over de **BOODSCHAPPER** — maar zij verkondigen niet zijn **BOODSCHAP**, zijn *ware* Evangelie.

En in vele doctrines onderwijzen zij het tegendeel van wat Jezus en de eerste apostelen leerden. Zij veroordelen de gebruiken die Jezus onderhield en houden gebruiken die door Jezus en de Bijbel worden veroordeeld.

Tegenwoordig zal een aanhanger van het officiële „christendom” verrast vragen: „Maar u neemt de Bijbel toch niet *letterlijk*?”

Er zijn miljoenen boeken geschreven. Het publiek dat ze leest, neemt die boeken letterlijk. Men gaat ervan uit dat die boeken menen wat ze zeggen. Maar de Bijbel? De mensen schijnen maar niet te kunnen *geloven* dat die meent wat hij duidelijk zegt.

Zo zegt de Bijbel: „Het loon, dat de zonde geeft, is de *dood*” (Rom. 6:23). Maar belijdende christenen zullen zeggen: „Maar ‘dood’ *betekent* geen dood — het betekent een eeuwigdurend leven in het helle vuur!” God zegt „dood”, maar zij geloven niet wat Hij zegt.

In datzelfde vers staat: „Maar de genade, die God schenkt, is het eeuwige leven in Christus Jezus, onze Here.” Geloven zij dat het eeuwige leven een geschenk van God is? Nee, zij geloven dat wij „onsterfelijke zielen” zijn, die het eeuwige leven al *bezitten*. Maar God zegt in zijn Woord: „De ziel die zondigt, die zal sterven” (Ezech. 18:4). Dat zegt God, maar belijdende christenen geloven niet wat Hij zegt! Hij zegt dezelfde woorden nog eens in

van onze lezers

Reeds geruime tijd ontvang ik uw tijdschrift. Ik vind het heel interessant, vooral de manier waarop u hedendaagse gebeurtenissen plaatst in de bijbelse geschiedenis. Wij mensen zijn van jongsaf opgegroeid in een bepaalde maatschappij met zijn eigen kijk op alles wat er rond ons gebeurt. Al te vaak vergeeten we dat we „maar” mensen zijn, beperkt zijn in onze kennis en daden. Wat wij als onmogelijk zien, omdat we het ons niet kunnen indenken en omdat ons verstand te beperkt is, beschouwen we als onbestaand en dus oninteressant. Maar wie zegt er ons dat er niet iets is dat niet beperkt is en waarvoor alles mogelijk is? Antwoord: de Bijbel en die iemand is „de Schepper”. Jammer dat bijna niemand wil erkennen dat hij beperkt is. Tweehonderd jaar geleden, een zeer korte tijd als men de evolutie van de mens bekijkt, kon niemand zich een chip voorstellen, men kon er nog niet eens van dromen laat staan van produceren.

Omdat ik meer wil begrijpen van de Bijbel zou ik graag uw schriftelijke cursus ontvangen en ook het boekje *Leven na de dood?*

P.V., St. Niklaas, België

Naar aanleiding van het vermelden van het boekje *Leven na de dood?* in *De ECHTE WAAR-*

HEID dd. februari 1983 verzoek ik u beleefd mij dit boekje toe te zenden.

Al ben ik niet gelovig, u biedt de mensen heel wat opmerkelijke lectuur, waarvoor ik u wel eens mag bedanken.

R.R. van C., Balkbrug

Uw blad vind ik erg interessant, ik sta erg versted over uw kennis over God. „De mensheid zal niet eindigen in een nucleaire slachting” vond ik het beste wat ik ooit in een van uw magazines *De ECHTE WAARHEID* gelezen heb. Dank zij *De ECHTE WAARHEID* en de boekjes die Herbert W. Armstrong geschreven heeft begrijp ik nu veel meer over God (hoe die is) en over Gods handelwijzen en over het leven voor de dood en na de dood. (...)

Ik heb veel van u geleerd en hoop nog te leren ook en daarom wil ik u vragen of u deze vier boekjes wilt sturen omdat ik erg nieuwsgierig ben over de inhoud. Ik dank u alvast over die boekjes (het betekent veel voor me). . . . *Bestaat God? Waartoe bent u geboren? Het boek Openbaring eindelijk onthuld!* en *De Tien Geboden*.

Is God er altijd geweest? en hoe is God ontstaan? Nu heb ik gelezen dat als je begrijpt wat er in de Bijbel staat je de heilige geest ontvangen zal. Ik begrijp de Bijbel en ik probeer

de wetten van God te volgen en te doen, maar de mensen zijn slecht geworden en ik vind het erg moeilijk om die wetten te volgen en te doen. Vaak lukt het, dan ben ik blij maar als het niet lukt vraag ik vergeving aan God; maar als het wel lukt dan bedank ik hem. En dank zij u weet ik het heel zeker dat God bestaat; vroeger twijfelde ik weleens maar nu niet meer.

M.H., Hilversum

Hierbij wilde ik u bedanken voor het toegezonden boekwerk *Het ongelooflijke potentieel van de mens*.

Het is een geweldig boek en heeft me zeker aan het denken gezet, en mijn gedachten op veel plaatsen gewijzigd.

Hoewel ik Nederlands Hervormd ben opgevoed heb ik nooit die belangstelling op kunnen brengen die toch noodzakelijk is om de Bijbel te bestuderen, dat ging vroeger min of meer verplicht en uit gewoonte, wat zeker niet de weg is.

Mede daardoor heb ik toen ik op mezelf ben gaan wonen in een andere plaats mij laten schrappen als lid, omdat ik me niet verbonden voelde met deze kerk en lid zijn van iets waar je niet komt of niet geheel achter staat, gaat er bij mij niet in.

Enige tijd daarna ontving ik van u, ik had nog nooit van het Ambassador College gehoord,

De ECHTE WAARHEID, vanaf het begin heeft mij dit geboeid.

Zeker na het lezen van het boek *Het ongelooflijke potentieel van de mens*, en de korte bijbelstudies in uw blad wil ik meer weten van wat er in de Bijbel staat.

Hopende spoedig aan uw cursus te kunnen beginnen, verblijf ik hoogachtend,

G.v.d.H., Gorinchem

In het artikel „Jordanië's koning Hoessein op zoek naar vrede” [*EW*, september 1982] kwamen in de bespreking van het Palestijnse probleem op de Westoever niet ter sprake de verwerping door Jordanië, in 1948, van de Palestijnse staat op de Westoever als V.N.-mandaat en haar daaropvolgende annexatie en bezetting, tot 1967, gedurende welke periode de Jordaniërs weigerden aan de Palestijnen van de Westoever zelfbestuur in welke vorm dan ook te verlenen . . . en Jordanië's weigering om toe te treden tot het Camp David proces, waarmee het de Palestijnse kwestie, om vijf minuten voor twaalf, eens te meer verdaagt naar de grillen van de toekomst.

Leonard Fink

**Directeur van Information
American Zionist Federation
New York, V.S.**

Ezechiël 18:20.

En hoe staat het met de moderne wetenschap en het hoger onderwijs? Evenals onze eerste voorouders verwerpen ook deze openbaring (wat God zegt) als bron van kennis. Geloven zij dat er in de dagen van Noach een zondvloed was? God zegt dat die er was, maar zij geloven niet wat Hij zegt. God zegt dat de wateren van de Rode

Zee vaneen weken en dat de Israëlieten over de droge zeebodem naar de andere oever liepen. In zijn Woord zegt God dat de muren van water terugvielen en Farao en zijn leger bedolven zodat zij verdronken. Maar staat dit in de leerboeken over de oudste geschiedenis? Zij geloven niet wat God zegt!

God wijst ons de weg naar wereldvrede, naar vrede tussen individuen,

groepen en naties. Maar de mensen geloven niet *wat God zegt*, en daarom hebben wij geen vrede.

God wijst ons de weg naar vrede, geluk, overvloedige welvaart en eeuwig leven als zijn geschenk. Maar de mensen — *zeer* weinigen uitgezonderd — geloven niet wat God zegt. In plaats daarvan gaat de mensheid voort met lijden! □

WEER

(Vervolg van pagina 6)

andere voort te bewegen, zich de laatste tijd langere aaneengesloten perioden in een bepaalde positie vastzet. Gebeurt dat, dan blijft het eronder gelegen deel van het aardoppervlak hetzelfde weertype houden totdat de straalstroom zich eindelijk verplaatst. Dit proces veroorzaakt een groep „blokkerende hogedrukgebieden.” Zij blijven het weer in een bepaald gebied „kanaliseren” totdat de hogedrukgebieden plotseling en onverklaarbaar instorten.

Dit fenomeen deed zich in 1980 voor toen de Verenigde Staten door een verschrikkelijke hittegolf werden geteisterd die meer dan 1300 mensenlevens eiste. Maar in diezelfde tijd was het in Zuid-Afrika bitter koud, terwijl Oost-Europa bijna verdronk in stromende regens.

Het „broeikas-effect”

De bewijzen stapelen zich op dat ons toenemende gebruik van brandstoffen zoals hout, steenkool en olie, om niet te spreken van andere milieuverontreinigers zoals de kaalslag- en afbrandtechnieken die zo populair zijn in tropische gebieden, ernstige gevolgen voor de toekomst kan hebben. Tenzij van deze koers wordt afgeweken, zullen wij getuigen zijn van een gigantische toeneming van het kooldioxide in de atmosfeer. Hierdoor wordt warmte vastgehouden en gaat de gemiddelde temperatuur van de aarde omhoog. Het gevolg is een zogenaamd „broeikas-effect”.

In een artikel in het weekblad *Science* van 28 augustus 1981, constateert het Instituut voor Ruimteonderzoek van de NASA in New York dat de kooldioxideniveaus in de lucht in het jaar 1880 293 delen per miljoen bedroegen met een marge van 10 delen per miljoen. In 1980 was dit niveau gestegen tot 335 delen per miljoen.

Dit rapport wijst erop dat wanneer het huidige niveau van brandstofgebruik langzaam blijft stijgen, onze gemiddelde temperaturen aan het einde van de 21e eeuw met omstreeks $2\frac{1}{2}^{\circ}\text{C}$. zouden kunnen zijn toegenomen. Maar bij een snellere toename van het brandstofgebruik zou de temperatuur met wel $4\frac{1}{2}^{\circ}\text{C}$. kunnen oplopen.

Elke stijging van de gemiddelde temperatuur zal de ijskappen van de polen iets verder doen afsmelten,

waardoor grote delen van de kustlanden van de wereld onder water zullen komen te staan.

Alleen al in het decennium van 1970 tot 1980 stegen de niveaus van de oceanen tengevolge van dit effect met zo'n 10 centimeter.

Daar komt bij dat de mens bezig is de natuurlijke kooldioxide-„omzetters” van de aarde in snel tempo te vernietigen — dat wil zeggen de wouden.

Wat zullen de gevolgen zijn?

De tegenwoordige wereld is in de eerste plaats afhankelijk van de Verenigde Staten, van Canada, Australië, Argentinië en delen van West-Europa, als leveranciers van het voedseloverschot dat de tekorten elders in de wereld moet dekken. Worden deze landen een of twee jaren door slechte weersomstandigheden getroffen, dan zouden de gevolgen voor de rest van de wereld desastreus zijn.

Daar komt bij dat wij het aantal planterassen waarvan wij voor onze voedselvoorziening afhankelijk zijn, tot nog geen 30 hebben gereduceerd. De toestand is nu zo, dat slechts 5 gewassen — aardappelen, rijst, tarwe, maïs en gerst meer dan 60% van de oogsten in de wereld omvatten. Door de verscheidenheid kleiner te maken, hebben wij onze kwetsbaarheid voor veranderingen in weer en klimaat juist vergroot.

Wat is de bron van ons weer?

Waar gaan wij naar toe? Een eenvoudig antwoord op deze vraag wordt gegeven door David Arthur Davies, een van de leidinggevende meteorologen van het Verenigd Koninkrijk en gewezen secretaris-generaal van de Meteorologische Wereldorganisatie in Genève: „Eerlijk gezegd hebben wij geen idee tot hoever wij specifieke klimaatwijzigingen of veranderlijkheid van het klimaat in het algemeen kunnen voorspellen.”

Hoewel de wetenschappers misschien niet in staat zijn het weer op lange termijn accuraat te voorspellen, wijzen bijna al hun theorieën erop dat er slechte tijden in het verschiet liggen. Er bestaat echter een bron tot welke wij ons kunnen wenden: het geopenbaarde Woord van God.

God zegt dat Hij de macht heeft over het weer. „Hij laat zijn zon opgaan over bozen en goeden en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen” (Matth. 5:45).

God zendt zowel sneeuw en ijs als hitte en droogte. Om zijn liefde te tonen baadt hij de aarde in milde regen, maar ook zendt hij straf in de vorm van overstromingen (Job 37; Deut. 28:22).

Afgezien van de normale patronen die Hij in beweging zette, laat God ook toe dat de mensheid de gevolgen oogst van haar zonden jegens de natuur: vervuiling, misbruik van het milieu, of pogingen om het weer te manipuleren. God gebruikt het weer ook om te straffen voor geestelijke zonden.

Wanneer wij Deuteronomium 28 lezen, zien wij inderdaad dat Gods zegening voor de gehoorzaamheid ook goed weer omvat (verzen 1-14) en dat zijn straf voor de zonde zich ook uit in weerkundige catastrofes (verzen 15-24).

Eeuwen geleden bad een van Gods profeten, Elia, tot God; en als waarschuwing strafte God een rebellerend en zondig volk met droogte, opdat de mensen zich van hun valse goden zouden afkeren (1 Kon. 17-18). Maar toen ging het om het Huis Israël van de Oudheid, nietwaar?

Als dit zich voerde in de tijd van het oude Israël, wat zal het effect dan wel zijn op een wereld die gevuld is met zonde, hetgeen wetteloosheid is (1 Joh. 3:4)?

De oorzaak waardoor ons weer zo in de war is, heeft met de zonde te maken, zowel in fysiek als in geestelijk opzicht. De volkeren staan op het punt te worden gestraft voor hun corruptie en immoraliteit. Wij beginnen het loon te oogsten voor onze zelfzuchtige en inhalige levenswijze.

De naaste toekomst

Onze tegenwoordige verwarde weersomstandigheden zullen weldra totaal verbleken bij wat ons nog te wachten staat — tenzij de mensheid alsnog haar huidige koers wijzigt. Zo niet, dan zal ons klimaat binnen een afzienbare tijd een volledige omwenteling ondergaan (lees Openbaring 6:5-8; 8:4-12). De machtige natuurkrachten zullen ontketend worden om er een ongehoorzame, met kernwapens uitgeruste wereld mee te treffen en haar op haar knieën tot berouw te dwingen.

Koning Salomo begreep het verband tussen zonde en slecht weer. Toen hij de Tempel van God inwijdde, bad Salomo het volgende gebed: „Wanneer de hemel gesloten blijft, zodat er geen regen komt, daar zij tegen U gezondigd hebben, en zij te dezer plaatse bidden,

De ECHTE WAARHEID

Weerrapport over 1982

 Australië — de ergste droogte sinds mensengeugenis verlamde de landbouwsector, die goed is voor 45% van Australië's exportinkomen.

 Tonga — op 3 maart werd het kleine Tonga getroffen door een vloedgolf en door winden met snelheden van 275 km per uur. Omstreeks 90% van alle te velde staande gewassen werd vernield en 95% van de gebouwen op de eilanden in de noordelijk gelegen Ha'apai-groep werd vernield of beschadigd.

 China — droogte in de provincies Hobei en Liaoning, en overstromingen in de provincie Shanxi, waarbij 1.358 mensen omkwamen en 170.000 dakloos werden. In juni kwamen in de provincie Guangdong 400 mensen in overstromingen om, waarbij 300.000 mensen dakloos werden.

 India — meer dan 100 miljoen mensen werden getroffen door de ernstigste droogte in 50 jaar.

 Indonesië — droogte veroorzaakte ernstige plaatselijke hongersnood onder de 150 miljoen inwoners van dit eilandrijk.

 Frankrijk — droogte in het zuiden reduceerde de wijnoogst van 8,3 miljard liter in 1979 tot 7,5 miljard liter in 1982.

 Italië — dit land zweette een zomer van grote warmte en hoge vochtigheid uit. De

oogsten in zuid-Italië en op Sicilië leden ernstige schade door hitte en hagelbuien. Palermo beleefde haar warmste zomer in 36 jaar.

 Japan — bij overstromingen in Nagasaki kwamen meer dan 300 mensen om. Het was de ergste ramp waardoor deze stad

droogte die men zich daar kan herinneren.

    Sovjet-Unie — diverse Sovjet-republieken worden door voedseltekorten getroffen als gevolg van vier opeenvolgende misoogsten. In Georgië werden zowel de akkers als de

km daarvandaan onder water te staan.

   Verenigde Staten — voorjaars hagelbuien kostten de katoenboeren van Texas zo'n 6 miljard gulden. Het was de slechtste oogst sinds 1975. In noord-Indiana, noord-Ohio en zuid-Michigan zorgden de door de regen gezwollen rivieren voor de zwaarste overstro-

PT-KAART. MONTE WOLVERTON

sedert de Tweede Wereldoorlog werd getroffen.

  Nieuw-Zeeland — dit land had te lijden onder een zeer droge winter met niet meer dan 40% van de normale regenval. De droogte werd gevolgd door een record-droogte in het voorjaar. Canterbury kreeg de ergste droogte, gepaard met een hittegolf, in meer dan 100 jaar te verduren.

 Zuid-Afrika — getroffen door de ergste

veestapel door overstromingen en hagel geteisterd, terwijl in Azerbaidzjan de oogsten verdrongen door zware regenval. De Sovjet-Unie beleefde ook haar warmste decembermaand in meer dan een eeuw.

  Thailand — plaatselijke droogte en overstromingen maakten het land tot een soort lappendeken. Terwijl het ene dorp van de droogte te lijden had, kwam een naburig dorp nog geen 50

mingen sinds 1913. Alleen al in de stad Fort Wayne werd voor meer dan 55 miljoen gulden schade aangericht.

Later deed een zware regenval van in totaal 51 cm in drie etmalen, rivieren buiten hun oevers treden, met als gevolg enorme overstromingen in Louisiana, Arkansas, Mississippi en Texas. Voorlopige schattingen van Louisiana's zwaarst getroffen zes provincies stelden de schade op meer dan 270 miljoen gulden.

uw naam belijden en zich van hun zonde bekeren, omdat Gij hen verneerd hebt, hoor Gij dan in de hemel, vergeef de zonde van uw knechten en van uw volk Israël, — want Gij wijst hun de goede weg waarop zij moeten wandelen — en geef regen op uw land, dat Gij uw volk ten erfdeel geschonken hebt” (2 Kron. 6:26-27).

God waarschuwt de volkeren van onze tijd terug te keren van hun

materialisme, hun valse religies en al die verschillende zelfzuchtige economische en politieke „ismen” die ons wegvoeren van het ware pad van vrede en welvaart. Wij kunnen verwachten dat ons weer steeds slechter wordt... totdat wij berouw tonen en onze Schepper en zijn wetten erkennen. Zouden de volkeren dat inderdaad doen, dan zouden wij ons gezegend vinden met goed weer, en met een

stabiel klimaat. Wij zouden ons geen zorgen behoeven te maken over een nieuwe ijstijd of over het optreden van een „broeikas-effect” in de toekomst. Wij kunnen genieten van een leven in overvloed, onder goede, gezonde weersomstandigheden — maar alleen als wij God en zijn wetten en zijn regering willen erkennen. Maar dat zou neerkomen op een heel nieuw tijdperk — de wereld van morgen. □

VERBETER UW BIJBEL - I.Q.

DE ECHTE WAARHEID presenteert in overeenstemming met de Schriftelijke Cursus van Ambassador College korte, boeiende studies van onderwerpen uit de Bijbel. Voor het antwoord op iedere vraag hoeft u slechts de genoemde bijbelteksten op te slaan en te lezen. U zult zich verwonderen over het nieuwe begrip dat u krijgt door deze maandelijkse studies!

Hoe de mensheid een les zal leren

Wij stormen nu af op een wereldcrisis die haar gelijke niet heeft in de geschiedenis van de mensheid!

Terwijl u dit leest, zijn alle landen druk bezig om de wetenschap, technologie en industrie te gebruiken om nieuwere en angstaanjagender wapens te produceren. Iedere „verbetering” is bedoeld om beter in staat te zijn te dreigen met dood en massale vernietiging in geval een buurland tot de aanval over gaat. De voorraad nucleaire wapens is al groot genoeg om alle leven tientallen malen van de aardbodem te kunnen wegvagen!

In de tussentijd knaagt over de hele wereld het vernietigende kwaad aan de mensenmaatschappijen. Bruut geweld, moord, schrikbarende immoraliteit, teugellose misdaad in alle vormen, nijpende armoede, ziekten en kwalen blijven zich met ongelooflijke snelheid verbreiden.

Wat is er mis gegaan?

Al eeuwen geleden voorspeld

De bedroevende toestand waarin de wereld zich nu bevindt, is meer dan 1900 jaar geleden al voorspeld door de grootste nieuwsbrenger die ooit geleefd heeft. Hij gaf een nauwgezette voorspelling van de huidige chaotische toestanden in de wereld. Hij voorzag de wetenschappelijke ontdekkingen en de technologische vooruitgang.

Deze beroemde nieuwsbrenger wist dat de mens de verwoestende krachten zou produceren die ons nu bedreigen met de vernietiging van alle leven! Deze grote nieuwslezer was Jezus van Nazareth. Hij waarschuwde: „En indien de Here die dagen niet had *ingekort*, zou geen vlees behouden worden” (Markus 13:20).

Dit is dezelfde Jezus Christus die zal terugkeren, deze keer met de macht en het gezag om de wereld ervan te weerhouden zichzelf te vernietigen in een atoomoorlog. Hij keert terug om de heerschappij van God te vestigen en om wereldvrede te brengen!

Maar voor deze dramatische interventie van Jezus Christus in de wereldverhoudingen moet er eerst een reeks gebeurtenissen plaatsvinden — gebeurtenissen die iedere persoon op aarde zullen treffen! Deze catastrofale

gebeurtenissen worden beschreven in het laatste boek van de Bijbel — de Openbaring.

In een visioen (Openb. 1:1) verplaatste Christus de apostel Johannes zo'n 1900 jaar vooruit in de tijd, naar de grote en verschrikkelijke „dag des Heren”. Deze wordt in het boek Openbaring beschreven als de tijd waarin de Almachtige God op bovennatuurlijke wijze tussenbeide zal komen. God zal een reeks van steeds strengere straffen uitstorten om *de mens eindelijk met een schok tot zichzelf te laten komen* en te *vernederen!* De hedendaagse mensheid, als geheel, wil zich niet voor haar eigen welzijn onder het gezag van God plaatsen. Zij wil voortgaan in haar eigen zelfzuchtige levensstijl die haar zoveel ellende bezorgt.

De komende catastrofale gebeurtenissen van de eindtijd, van de dag des Heren, werden 1900 jaar geleden geopenbaard toen Jezus Christus de zeven „zegels” op de boekrol van de Apocalyps of Openbaring verbrak (Openb. 5:1-9).

In de voorgaande studie hebben we geleerd dat het *zevende zegel*, dat een gedeelte van de boekrol of het boek Openbaring afsloot, „zeven bazuinen” bevatte (Openb. 8:1-6) die zeven opeenvolgende gebeurtenissen vertegenwoordigden — fysieke bestraffingen — als *waarschuwing* voor alle landen om niet voort te gaan in nationale en persoonlijke zonde. En zoals we in onze laatste studie hebben geleerd, worden de vijfde en zesde bazuin (bazuinen zijn symbolen voor nationale noodtoestanden en oorlog) ook „weeën” genoemd (Openb. 8:13; 9:12). Zij zijn het teken van de catastrofale oorlogvoering die volgens de openbaring van de Bijbel zal plaatsvinden tussen supermachten in Europa en Azië.

Daarop volgt de *zevende bazuin*. Wanneer die zal klinken, zal de derde „wee” over de mensheid komen. Laten we onze studie op dit punt weer opvatten en kijken naar de verpletterende climax van de tussenkomst van God in de zaken van de opstandige mensheid!

1. Zal de meerderheid van de mensen, nadat God de zes voorafgaande bestraffingen hun tol heeft laten eisen op aarde, moeilijk te overtuigen blijven, onverzettelijk en onverbeterlijk? Openb. 9:20-21.

2. Wat gaat er dan gebeuren? Openb. 11:15. Is dit duidelijk de voorspelde tijd van de Tweede Komst van Christus om de mensheid te redden van de uitroeiing en Gods Koninkrijk op aarde te vestigen? Hetzelfde vers.

3. Maar wat is op dit tijdstip de reactie van de opstandige mensheid? Vers 18, eerste vijf woorden.

COMMENTAAR: In plaats dat de weerkerende Christus verwelkomd wordt, zal de nieuwe Heerser van de wereld afgewezen worden door de belangrijke politieke en militaire leiders van de wereld, van wie de legers al betrokken zijn in een algemene strijd over wie de aarde zal beheersen.

De mens heeft Gods heerschappij, die de enige weg is naar ware vrede, geluk en vreugde, nooit gewild. En dus zullen de heersers van vele landen *kwaad* blijken te zijn op Jezus Christus!

Zeven laatste bestraffingen

1. Wat zal er verder gebeuren onder het symbool van het klinken van de zevende en laatste bazuin? Openb. 11:14, 18. Let op de woorden „uw toorn is gekomen” in vers 18.

COMMENTAAR: De toorn van God wordt niet veroorzaakt door drift of haat, maar door liefde en genade en rechtvaardigheid.

2. Wat „voleindigt” of completeert de gerechtvaardigde toorn van God precies? Openb. 15:1.

COMMENTAAR: De voorafgaande zes bazuinen kondigden de ontketening aan van verschillende afstraffingen over deze opstandige, door oorlog verscheurde wereld. Maar let erop dat de zevende en laatste bazuin Gods bestraffing beëindigt door „de laatste zeven plagen” te ontketenen.

3. Worden deze plagen vergeleken met de geconcentreerde inhoud van de „schalen” die leeggegoten zullen worden? Openb. 15:7. Waarover worden ze uitgegoten? Openb. 16:1. Lees voor de draad van het verhaal de rest van dit hoofdstuk.

4. Zal de eerste schaal folterende gezwellen doen ontstaan op allen die deel hebben aan het afgodische, burgerlijk-religieuze systeem van deze wereld? Openb. 16:2.

5. Waaruit zullen de tweede en derde plaag bestaan? Openb. 16:3-4. Is het *rechtvaardig* van God om deze bestraffingen uit te storten over de heersers die deze wereld hebben onderworpen aan een nucleaire ramp? Verzen 5-7.

6. Zal het uitgieten van de zesde schaal zijn climax vinden in de meest belangrijke veldslag in de geschiedenis van de mensheid? Openb. 16:12-16. Zal Christus oordelen over de opstandige mensen die oorlog willen en oorlog tegen hen voeren? Openb. 19:11; Jes. 11:4.

7. Zal de aarde zwaar geteisterd worden door de hevigste aardbeving die er ooit heeft plaatsgevonden als de zevende en laatste plaag wordt uitgegoten? Openb. 16:17-18. Zullen eilanden zich plotseling verplaatsen? Vers 20.

8. Zal een deel van Gods laatste bestraffing bestaan uit gigantische hagelstenen? Openb. 16:21.

COMMENTAAR: Het gewicht van iedere hagelsteen zal groter zijn dan 50 kilo! Kunt u zich voorstellen wat een verschrikkelijke verwoesting deze storm op aarde zal veroorzaken?

9. Waarom moet God de mensheid zo streng straffen? Jes. 24:4-6. Let vooral op vers 5.

COMMENTAAR: *Zonde* is ongehoorzaamheid aan Gods wetten, die leiden naar een gelukkig, succesvol leven (1 Joh. 3:4). Zonde is de OORZAAK van al het lijden en alle ellende van de mensheid. In werkelijkheid roept de wereld de goddelijke toorn over zichzelf af door in zonde te leven en te weigeren zich hiervan te bekeren. En dus zal onze liefhebbende Schepper de wereld moeten straffen, voorna-

melijk door de krachten van de natuur, om de wereld tot zichzelf te brengen en om alle mensen te *vernederen*, zodat zij zullen openstaan voor onderricht.

God heeft de mens lief (Joh. 3:16). Hij wil dat iedereen uiteindelijk de weg zal kennen die naar eeuwig leven leidt — om geboren te worden in zijn oppermachtige, regerende gezin (2 Petr. 3:9; 1 Tim. 2:3-4). Maar de mensen moeten *vernederd* worden voordat God met hen kan werken!

En wat zal er gebeuren met hen die zullen omkomen in de crisis die op deze zieke wereld aanstormt? Daar de Schepper macht heeft over leven en dood, zullen deze mensen na 1000 jaar door een *opstanding* worden gewekt tot sterfelijk leven (Openb. 20:5, 11-13).

Nadat zij zijn vernederd door de ervaring van de dood en de opstanding tot het fysieke leven, zullen zij naar Jezus Christus luisteren en de meesten zullen Hem vrijwillig willen gehoorzamen. Ook zij zullen de gelegenheid krijgen om Gods weg van liefde, die leidt naar vrede, geluk en vreugde, te begrijpen en te volgen.

10. Zullen de naties uiteindelijk God zoeken en Hem vragen om hun zijn wegen te leren? Jes. 2:1-4.

COMMENTAAR: Wereldwijde vrede, veiligheid en geluk zullen ingang vinden onder de heerschappij van Jezus Christus. De Wet van God zal aan alle naties worden opgelegd.

Intussen kan elk van ons nu individueel de bescherming van God verkrijgen. Maar we moeten ons eerst tot God wenden en zijn wil trachten te doen, en ook *ons aandeel* bijdragen door te helpen Gods waarschuwing voor de eindtijd over de wereld te verspreiden (Openb. 3:7-8, 10; 12:14-16).

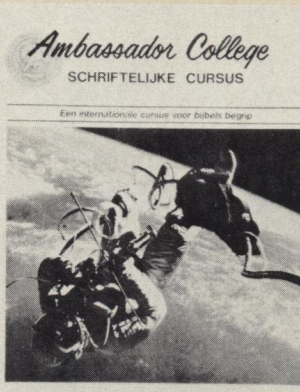
Er hoeft geen plaag over u te komen! Wanneer u naar God luistert en Hem gehoorzaamt, kunt u waardig bevonden worden om aan *deze dingen*, die zeker zullen plaatsvinden, te ontsnappen (Lukas 21:36).

Samengesteld door Richard H. Sedliacik

SCHRIJF U IN OP DE GRATIS BIJBELCURSUS

De korte studie die u zojuist hebt voltooid is een voorbeeld van de studiemethode die in de lessen van de Schriftelijke Kursus van Ambassador College wordt gehanteerd. De Bijbel is het

boeiendste, het meest uitdagende boek dat ooit werd geschreven, en de boodschap ervan is aan u gericht! Indien u zich op deze gratis cursus wilt inschrijven, schrijf ons dan.

Heeft God een duivel geschapen?

Bestaat er een duivel? Veel mensen spreken over de duivel of Satan alsof hij een realiteit is. Anderen beweren dat hij louter bijgeloof en inbeelding is.

In de hele geschiedenis is Satan een steeds terugkerende figuur geweest: in de religie, in de kunst en in de literatuur. Ook tegenwoordig speelt de duivel een rol in spotprenten, televisieprogramma's en in films. Hij is een belangrijke figuur — soms zelfs een object van aanbedding — in bepaalde culten.

Maar bestaat er nu wel of niet een letterlijke, levende, actieve duivel? Volgens sommige kerken leert de Bijbel dat de duivel de heerser van de "hel" is. Anderen zeggen dat de duivel "de god van deze wereld" is.

Heeft God een duivel geschapen?

Wat zegt de Bijbel hier nu over?

Hoe onwaarschijnlijk het moge klinken, volgens de Bijbel bevindt de gehele wereld zich in de greep van een onzichtbare duivel. Maar waar kwam hij vandaan? Heeft

God hem hier een plaats gegeven om ons te misleiden?

Ons gratis boekje *Heeft God een duivel geschapen?* werpt een nieuwe blik op deze vragen betreffende Satan, op zijn herkomst en tevens op waar hij vandaag mee bezig is. Vraag ons om een exemplaar.

Vermeld a.u.b. bij al uw aanvragen het nummer van uw adresstrookje.

